

SLOVENSKI NAROD

znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 50 petih
vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati petih
vrst Din 4.- Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za tuzemstvo Din 25.- Rokopisat se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kraljeva ulica št. 63.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 do 31-30

Podružnice: MARIBOR: Strommayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c.
telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strommayerjeva ulica 1, telefon št. 63;
podružnica uprave: Kocanova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Angleške skrbi:

Italijansko — nemško sodelovanje

Indiferentnost angleške vlade glede dogodkov v srednji Evropi samo
navidezna — Sporazum med Nemčijo in Avstrijo v angleški luči

London, 7. septembra. Vn. V tradiciji angleške zunanje politike je, da se, ako je le mogoče, vidno nikjer ne vmešava v evropske kontinentalne zadeve. To je stara pesem še bolj stare „splendid isolation“, ki pa danes ni več neizbežno geslo angleške zunanje politike. Razmere so se v tem pogledu tudi za Anglijo izpremenile. Vizija strahotne vojne v zraku je zmanjšala ekskluzivni obrambni pomen njene domače mornarice in skrčila razdalje med angleškimi otokom in evropsko celino. V koliko je tu še vedno v modi polemika o tem, ki leže prav za prav angleške meje — ob Reenu ali Rokavskem prelivu? —, to je samo še ostanek one izozijske mentalitete, ki se je konservativni Anglež ne more zlepa znebiti, dejstvo pa je, da se danes tudi angleško javno mnenje čim dalje bolj ogreva za evropske kontinentalne pojave in da jih spremlja največkrat z očividno zaskrbljenostjo. Kar se danes tu skriva se pod plašč stare „splendid isolation“, je v bistvu samo — strah zaradi lastne izpostavljenosti in skrb za uspešno obrambo lastne zemlje. Le na tej podlagi si je lahko pravilno razložiti značilno rezerviranost velike večine angleških tistov do nekaterih aktualnih dogodkov na evropski celinski pozornosti zlasti pa v predelu dosedanjih krizišč in sedanjega značilnega sodelovanja italijanske in nemške politike — v srednji Evropi.

Med potekom italijansko-avstrijske vojne je imela Anglija očitno velik interes, da pridobi Nemčijo vsaj za nevtralnost v abesinski aferi. Odtod je v prvi vrsti izviralo ono sumljivo popuščanje napram Nemčiji, ki je Francijo že večkrat vznemirjalo, razvoj dogodkov pa je pokazal, da se je Anglija glede Nemčije ustela. Prišla so nato nova razočaranja med posvetovanji tako zvanih „okrajinskih sil“, ki so se vršila brez sodelovanja Nemčije in Italije, in ob njunem skupnem odporu, ki je kazal že prve obseir italijansko-nemškega sodelovanja. V španski zadevi se je ta povezanost italijanskih in nemških interesov še bolj očitno pokazala. In končno sta italijanska in nemška politika našli skupno osnovo tudi za sodelovanje v srednji Evropi, kar je na zunaj prišlo do izraza predvsem v znanem avstrijsko-nemškem sporazumu z dne 11. julija t. l., kasneje pa tudi v potovanju nadzarskega regenta Horthyja v Avstrijo in Berchtesgaden, zlasti pa v njegovih razgovorih s Hitlerjem, ki so v mednarodni javnosti sprožili značilno verzijo o snovanju velikega bloka tako zvanih avtoritativnih držav, do katerega naj bi prišlo pod skupnim pokroviteljstvom Italije in Nemčije. Vsi ti pojavi so se zdeli za razvoj dogodkov na evropski celini tako velikega pomena, da sprito njih tudi Anglija ni mogla več ostati hladna.

V Parizu so pričakovali, da bo zlasti avstrijsko-nemški sporazum, ki je potrdil govorice o italijansko-nemškem sitem sodelovanju, o katerem se je že pred podpisom te pogodbe toliko govorilo, in ki je skoro na glavo postavil evropsko ravnotežje, zbudil silno reakcijo v Londonu. Toda London je ostal nenavadno miren. Zunanji minister Eden se tega vprašanja v svojem obširnem eksponatu dne 27. julija direktno ni dotaknil, ni, le indirektno je tedaj zavrnil pripombo starega Lloyd Georgea, da se britanski narod nikoli ne bo bojeval zaradi Avstrije. Še bolj značilno so bili komentarji angleških listov, ki so v glavnem izvenili v naslednjem poudarku: Treba je počakati nadaljnjega razvoja dogodkov. Dejstvo, da ta sporazum odstranjuje nevarno napetost med Avstrijo in Nemčijo, pomeni sicer veliko, toda preden se spustimo v definitivne zaključke, se moramo prepričati, da ta ugašni vulkan ne bo odprl novega žrela na kakem drugem mestu.

Nazivlje na splošno rezerviranemu tonu stopa ta končni pridržek značilno v ospredje, ker dokazuje, da je angleška indiferentnost do najnovejših kontinentalnih pojavov samo navidezna in da se pod njenim plaščem dejansko skriva velika skrb glede oblik, v katerih se v zadnjem času pojavlja italijansko-nemška kooperacija na kontinentu, kar je lahko samo preludij za podobno kooperacijo drugod. Tu se je angleška občutljivost pokazala v polni meri, le da iz previdnosti ni prišla do prehudega zunanje go izraza. Po informacijah iz najboljših virov je izven vsakega dvoma, da izvršila Foreign Office nedavni sporazum med Berlinom in Dunajem v vrsto oziroma značilnih Hitlerjevih korakov, ki postavljajo kolebajoči in premalo oboježeni zapad, zlasti pa Anglijo pred novo „dovršeno dejstvo“, ki je to pot London še posebno presenetlo zaradi izredne naglosti, pa tudi zato, ker se je izvršilo brez „dobrohotnega prejšnjega obvestila angleške vlade. Če je angleška vlada nazvle temu prikrila svoje nerazpoloženje napram Nemčiji, kakor dokazuje tudi Edenov eksponat z dne 27. julija t. l., si tega po vseh razočaranjih, ki so si v zadnjem času sledila, n. mogoče drugače razlagati kakor tako, da se je Anglija zopet enkrat hotelo izogniti vsem nevarnim zapletenim položajem, zlasti pa kompromitiranju tekočih razgovorov „okrajinskih sil. Iz dveh dopisov „ficionnega“ Timesa se je dalo že tedaj razbrati, da je Foreign Office močno razburila

domneva, da je z avstrijsko-nemskim sporazumom zmagala v Nemčiji italofilska smer zunanje politike, ki je zastopata zlasti Hassel in Papen dočim je Ribbentropova anglosaksonska smer stopila v ozadje. Imenovanje Ribbentropa za izrednega nemškega poslanca na angleškem dvoru je sicer zbudilo v Londonu nove nade, toda nezaupanje napram Berlinu je nazvle temu ostalo. Zbudil ga je predvsem način, po katerem je brez londonske vednosti prišlo do sporazuma med Berlinom in Dunajem, s kumovanjem — Rima.

Toda avstrijsko-meški sporazum odpira po mnenju londonskih krogov še druge probleme, sprito katerih zasluži resno razmišljanje. Predvsem je po njem formalno utrjena prisrčnost italijansko-nemških odnosov. Dokler se je sodelovanje med Italijo in Nemčijo kazalo samo v nizu mesečnih obiskov, katerih krona sta bila zlasti obisk grofice Edde Ciano-Mussolini in inspekcijsko potovanje grofa Volpja, se v Londonu nihče še ni razburjal. Imenovanje oficijev so že bolj padla v oči. Objava tajne okrožnice nacističnim organizacijam, v kateri se govori o povezanosti nemške in italijanske borbe proti „versajskemu diktatu“, o potrebi nove razdelitve kolonij itd. pa je vznemirila tudi najbolj popustljive germanofile, kajti enak izmed točk te okrožnice se dotika tudi koncesije italijanske letališča na Dodekanezu vs vojaške namene. To pa tangira angleške interese v vzhodnem Sredozemlju in kaže na verjetnost bodočega italijansko-nemškega sodelovanja v ekspanzivnosti na Levant. Tudi konferenca v Montreuxu je pod-

črtala nemške simpatije glede italijanskih zahtev tem predelu sveta.

Sporazum z dne 11. julija t. l. pa odpira Rimu in Berlinu še eno možnost: evobodo akcije, ki je doslej nista imela v polni meri. Njun dosedanjí konflikt v Podunavju je več ali manj paraliziral obe državi. Angležem je ta njun konflikt prišel zelo prav, ker so v njem videli glavno jamstvo evropskega ravnotežja. Z najnovejšim sporazumom, ki pomeni delitev njunih interesnih območij v tem predelu Evrope, sta se Nemčija in Italija znebili te nevarne zavore njunih zunanjih političnih ambicij. Res je sicer, da je Mussolini še vedno zaposlen v Abesiniji, zato pa je Hitler v Evropi bolj delaven.

V tem nevarnem položaju je Angliji preostala samo še ena karta: Sovjetska Rusija. Njen pristane na ruske zahteve na konferenci v Montreuxu je zdrnil Nemčijo iz pretesnega italijanskega objema. Nekaj dni po dardanelški konferenci se je zgledil v Berlinu angleški državni podtajnik za zunanje zadeve sir Robert Vansittart, Hitler pa se ni več pomišljal, in je takoj imenoval svojega zaupnika, znanega anglofila Ribbentropa za nemškega poslanca v Londonu. Pogajanja so se pričela znova. Londonška reakcija na pretežno zvezo Nemčije in Italije je bila tiha, a neizbežna. Dokler London še lahko žonglira s svojimi kartami, se mu mora tu in tam tudi Hitler ukloniti, prav gotovo pa tedaj, ko se britanskemu levu zdi, da le nekoliko preveč posega v njegove interese.

Položaj na španskih frontah

Poročila so iz obeh taborov zelo pomanjkljiva in nejasna — V teku so hudi boji

Pariz, 7. septembra. r. Po zadnjih vesteh iz Španije je slika bojev na raznih frontah precej nejasna. Edino vesti s fronte med Irunom in San Sebastianom so nekoliko točnejše. O ostalih frontah objavljajo madridska vlada in uporniške radijske postaje zelo nasprotujoča si poročila.

Boji za San Sebastian

V soboto ponoči so uporniki zavzeli Fuenterabio, zdi pa se, da so tudi trdnjave Guadalupe zapustili poslednji branilci. Uporniki so dobili ojačenje iz Pamplone ter prodirajo s 6.000 vojaki proti San Sebastianu. Pri Renteriji, vzhodno od San Sebastian, se vladne čete še močno upirajo, dočim so Hernani, južno od San Sebastian, uporniki že zavzeli.

V Asturiji

Okoli Ovieda so v razvoju hudi boji. Vladno letalstvo in topništvo neprestano bombardirata mesto, oblegani uporniki pa pričakujejo rešitve od uporniške kolone, ki je na potu iz Galicije in za katero trdi uporniška postaja v Tenerifi na Kanarskih otokih, da je že prispela v bližino mesta.

Pri Saragosi

Na fronti pri Saragosi se po oficijelnih poročilih madridske vlade nadaljuje prodiranje vladnih čet. Vest o prihodu milijnikov v Huesco se ne potrjuje. Po poslednjih poročilih iz Barcelone obleganje Huesca še vedno traja. Oblegani uporniki nimajo več živih nili municije ter so mnogi že pobegnili na vladno stran. Uporniška poročila nimajo nobenih vesti s te fronte.

Fronta pri Toledu

S fronte pri Toledu poročajo uporniške radijske postaje, da potiskajo kolone polkovnika Jagueja vladne milicije in da bodo skoro vkorakale v Toledo, vojno ministr-

stvo v Madridu pa javlja, da so vladne čete ustavile nasprotnika nad 20 km proti zapadu.

Obleganje Alcazarja

Bombardiranje mavriškega dvorca Alcazarja v Toledu, v katerem je zaprtih 1.200 upornikov, se še vedno nadaljuje. Sedaj je že presekana zveza med dvema kompleksoma zgradb, s čimer je položaj upornikov postal še bolj kritičen.

Z južne fronte

Na južni fronti se vladne čete pripravljajo na ofenzivo proti Cordobi in Granadi. Uporniške čete prodirajo proti Malagi, kjer so vladne čete v zelo težavnem položaju.

Poročilo vojnega ministra

Madrid, 7. septembra. A.A. Vojno ministrstvo je objavilo uradno poročilo, v katerem pravi, da na fronti pri Guipuzcoi vladne čete odbijajo obupne napade upornikov. V Saragosi so uporniki poizkušali prodreti iz mesta, kar pa jim ni uspelo. Okoli Cordobe so vladne čete imele uspehe in zavzele več važnih strateških postojank. V Estremaduri je vladna kolona prisilila pri Talaveri upornike k umiku.

Izjava generala Llana

Sevilla, 7. septembra. A.A. Včeraj je general de Llano izjavil, da so imeli uporniki uspehe v smeri proti Talaveri della Reina. Vlada je poslala močno kolono, ki naj ustavi napredovanje. V teku noči se ni razvila nikjer nobena posebna bitka, jutraj pa je kolona polkovnika Jague izvršila napad v smeri proti prestolnici in nagnala vladne čete v beg, zajela 10 kamijonov, dva oklopna avtomobila in 30 tovornih voz z mnogo orožja. Vladne čete so pustile tudi dve letali, ki sta še v odličnem stanju. Ta kolona je zajela tudi 100 vojakov. Izgube vladnih čet so velike.

Manjšinski kongres v Ženevi

Glavna točka bo narodnostni problem

Ženeva, 7. septembra. b. Kakor vsako leto, se bo tudi letos vršil kongres evropskih nacionalitet na švicarskih tleh. Kongres, ki je že 12. po številu, bo zasedal v Ženevi 16 in 17. t. m. Na dnevnem redu je kot prva točka počastitev spomina pokojnega generalnega sekretarja dr. Ewalda Ammende. Izredno težak položaj, v katerem se nahaja večina evropskih manjšin, in s tem zvezana čedalje večja napetost med narodi sta pripravila vodstvo kongresa do sklepa, da bo letos obravnavan na kongresu nacionaliteta problema v vsej njegovi obsebnosti. V zvezi z razpravami o potrebi reforme pakta DN pa je samo po sebi razumljivo, da bo kongres zavzel tudi napram temu vprašanju svoje stališče, saj so manjšine prav v

tem pogledu močno zainteresirane. Kongres bo vodil dr. Josip Wilfan, bivši jugoslovenski poslanec v rimskem parlamentu

Povratek Rydz Smiglyja iz Pariza

Pariz, 7. septembra. A.A. Glavni inspektor poljske vojske general Rydz-Smigly je imel te dni daljšo konferenco z ministrom Auriolom. Razgovor je trajal celo uro. Nato je general Rydz-Smigly v poljskem poslanstvu sprejel zunanjo ministra Yvana Delboosa, kmalu nato pa je odpotoval iz Pariza.

Sokolska petletka

Proglas saveza Sokola kraljevine Jugoslavije ob včeršnjem rojstnem dnevu Nj. Vel. kralja Petra II.

Ljubljana, 7. septembra
Včerajšnji rojstni dan Nj. Vel. kralja so proslavili slovesno po vsej državi bodisi v velikih mestih bodisi v malih kmetijskih vaseh, posebno svečano pa v krajih, kjer obstojajo sokolska društva in organizacije. Na raznih proslavah, akademijah in slavnostnih sejah sokolskih organizacij je bil ob tej priliki prečitani tudi proglas uprave saveza Sokola kraljevine Jugoslavije o sokolski petletki, ki se glasi:

BROTJE, SESTRE, NARASČAJ

IN DECA!

Danes je rojstni dan Nj. Vel. kralja Jugoslavije. To je dan sreče in radosti ne samo za našega mladega kralja, ne samo za zvišeno kraljevo mater in kraljevski dom, temveč tudi za ves jugoslovenski narod. To je zlasti srečen in radostan dan za vse jugoslovensko Sokolstvo, dan, ki nas spaja z vero in ljubeznijo, ki nas dviga, krepi, in jači.

K proslavi tega dneva pristopamo Sokoli polni iskrene radosti in navdušenja, s čustvi brezmejnega zvestobe in udanosti, v kolekij ljubezni in pobožnosti, toda tudi, v polni zavesti današnje stvarnosti ter s čvrsto in neomajno odločnostjo, da dostojno in vztrajno, junaško in hrabro, pripravljeni za največje napore in največje žrtve, utremo skozi vse stiske in težkoče pota k boljši in srečnejši bodočnosti našega naroda in naše države.

Naš mladi kralj, naš sokolski brat, nade in upanje jugoslovanskega naroda in jugoslovanske države, slavi danes svoj rojstni dan, odkar je teška usoda odločila, da v svojih mladih letih nosi kraljevsko krono, ki jo je po milosti božji in volji naroda prevzel po svojem velikem očetu, Višeskom kralju Aleksandru I. Ureditelju. Ta rojstni dan pada v čas resnega in naporenega, skrbnega in vsestranskega pripravljanja za visoki kraljevski poklic, kajti od danes po petih letih bo 6. septembra l. 1941 kralj Peter II. postal po ustavi polnoleten. Tedaj bo prevzel v svoja mlade in čvrste roke žezlo in krono slavnih prednikov junaškega rodu Karadjordjevičev ter pričel samostojno izvrševati svojo kraljevsko oblast. Teh pet let do polnoletnosti bo preživel naš mladi kralj v najrejšnjem učenju in velikih naporih, da duhovno popolno dozori ter se telesno učvrsti, da bo mogel, oborožen z znanjem in modrostjo, močan po duhu in telesu, s čisto dušo in rodoljubnim srcem voditi svoj narod in svojo državo.

V zavesti vsega tega smatra jugoslovensko Sokolstvo, da letošnji kraljev rojstni dan ne more biti zanj samo dan radosti in veselja, temveč da mora imeti tudi veliko znamenje izrednega in značilnega pomena v sokolskem življenju in delu: objavo moč, ne in vsestranske sokolske pripravljenosti za delo na prostranem polju nacionalnega življenja, da bo Sokolstvo pokazalo svojo enotno kralju na dan njegove polnoletnosti in prevzema vladarske dolžnosti in najdragocenejši rezultat, ki ga morejo ustvariti naše moralne in materialne moči.

Šesta glavna skupščina saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, ki se je vršila 7. junija t. l., je zato sklenila, da jugoslovensko Sokolstvo v teh petih letih, ki so pred nami, izvrši poseben program dela, za čigar izvedbo imajo skupno sodelovati tako savez, kakor župe in društva ter čete z vsemi Sokoli, člani, članicami, narasčajem in deo. Ko očitovarja ta svoj sklep, sporoča uprava saveza Sokola kraljevine Jugoslavije vsem tem, da stopa ta program v veljavo na današnji kraljev rojstni dan, ter poziva vse sokolske edince in vse pripadnike sokolske skupnosti, da se poirtovalno, vdano in vztrajno lotijo njegovega uresničenja.

V početku tega novega sokolskega razdobja izjavljamo slovesno, da ostajajo Sokoli neomajno čuvarji jugoslovanske nacionalne države misli ter oporeke kralja Mučenika: »Čuvajte Jugoslavijo!«

Skozi teh pet let postavljamo vse svoje delo in vsa svoja prizadevanja pod znak junaške sokolske sile, smiselne in konstruktivne dela za kulturni in gmetni napredek našega naroda, in to v stremljenju, da pripravimo vse Sokole za službo mlademu kralju, da bi se na ta način okoli njegovega prestola, ko bo prevzel polno kraljevo oblast, zbrala zavedna, hrabra in nezmajljiva sokolska vojska, prečeta vsa z vero v sokolske, jugoslovenske in slovanske ideale, ki vodijo vse naše misli in vse naše delo in ki nas bodo združili v neizmirljivo silo, ako bo potrebno braniti naše narodne svetinje.

Vse naše prireditve, zlasti javni nastopi, akademije in eheno, se imajo prirečati v bodoče s pozdravom naši državi in državljanstvu in ki nas poudarjajo ter nam daje moči za nove napore in žrtve, v teh petih letih, ki so pred nami, ima vsaka sokolska edinica s svojo močjo in svojimi sredstvi postaviti primeren viden spomenik v spomin kralja Mučenika ter za srečo kralja Petra II. z zgraditvijo sokolskega doma, posredovanjem golčah, grajenjem vodovodov in cest, snovanjem javnih knjižnic, zbiravstvenih zadrug ali drugih, kakršnihkoli prostvenih, gospodarskih ali zdravstvenih ustanov, vse to v svrhu povzdiže blaginjo in napredka našega naroda.

Razen teh splošnih primerov je še mnogo drugih možno in za petletno razdobje delavnosti. Odrpta so vrata našim mladostnikom, ki naj po bratske župe izpolnijo svoje naloge na svojem področju, upoštevajoč vse sečne razmere posameznih krajev.

Krona vseh teh prizadevanj naj bo naš skij zlet v Beogradu, ko bo naš mladi kralj stopil silna vojska našega naroda pripravljen za največje podvige in največje žrtve.

Naše skupno sokolsko delo, ki ga bomo v prihodnjih petih letih, naj bo izvedeno raz naše globoke hvalečnosti za našega mladi narodu in domovini. Ne bomo prišli do polnega izraza naše gotovosti in nacionalne sile za ustvarjanje nove države nove ter novega radostnega, postopnega in svetelnega življenja na temeljih avtoritativne Jugoslavije in v znamenju našega največje nade — našega mladega kralja.

Ko na današnji dan pojavljamo v duhu prišega ljubezni, vdanosti in zvestobe, ki smo jo svojemu kralju izrekli 1. decembra l. 1934, ji pristavljamo še obljubo, da bomo vsi skupno in vsak zase izpolnili teh pet let z najintenzivnejšim sokolskim delom, tako, da bo naša jugoslovanska Sokolska vojska v popolni duhovni, moralni in fizični pripravljenosti dočakala dan kraljeve polnoletnosti pod geslom: Jugoslovenski kralj, jugoslovenski narod, jugoslovenske domovine.

Naj živi in naj se razvija v toplem objemu svoje zvišene matere naš dragi sokolski brat, Nj. Vel. Peter II., kralj Jugoslavije!

Naj živi slavni in junaški dom Karadjordjevičev!

Naj živi naš dobri in hrabri jugoslovenski narod!

Naj živi naša lepa in prostrana domovina kraljevina Jugoslavija!

Naj živi jugoslovensko Sokolstvo!

Proslava saveza SKJ

Beograd, 6. septembra. p. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je proslavil rojstni dan svojega starešine Nj. Vel. kralja Petra II. z akademijo v Kolarjevi ulici. Svečanost se je pričela ob 11.45 s petjem državne himne ter himne »Hej Sloveni, ki jo je povel Prvo beograjsko pevsko društvo. Akademijo je otvoril prvi namestnik starešine SKJ Gangli. Za njim sta govorila prvi namestnik starešine Br. Smiljanec ter savezni tajnik Gradjevič, nakar so sledile recitacije nekaterih pesmi, posvečenih kralju Petru. Na svečanosti je zastopal kralja k. petan korvete Vuković. Navzoči so bili tudi mnogi ministri, zastopniki senata in Narodne skupščine, češkoslovanski poslaniki, člani uprave Saveza SKJ ter delegati vseh 26 sokolskih žup.

Služba božja v beograjski saborni cerkvi

Beograd, 6. septembra. p. Povodom rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. so bile danes slovesne službe božje v vseh beograjskih cerkvah. V Saborni cerkvi so ji prisostvovali vsi kraljevski namestniki, Nj. Vis. knez Pavle, dr. Radenko Stanković in dr. Ivo Perović, vsi člani vlade z min. predsednikom dr. Stojadinovičem na čelu, generalitet, predsednika Narodne skupščine in senata, bivši predsedniki vlade, med njimi Peter Živković in Bogoljub Jevtić, mnogi bivši ministri, diplomatski zbor mnogi senatorji in narodni poslanci. Pred Saborno cerkvijo je bila postavljena četa kraljeve garde z godbo in praporom, ki je izkazovala posameznim dostojanstvenikom čast. Službi božji so prisostvovali tudi v Beogradu mučeči se bolgarski cerkveni dostojanstveniki. Službo božjo je imel sam patrijarh Varnava ob asistenci velikega številja svečenikov. Po končani službi božji je pariharj v imenu pravoslavne cerkve izrekel Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu željo za dolgo in srečno življenje Nj. Vel. kralja Petra II.

Borzna poročila.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 7. septembra. Beograd 7. Pariz 20.1925, London, 15.4225, New York 308.75, Bruselj 51.825, Milán, 24.125, Amsterdam 206.20, Berlin 123.975, Dunaj 30.90, Praga 12.75, Varšava 61.25, Buharest 200.

Proslava kraljevega rojstnega dne

Povsod so bile proslave zelo slovesne in prisrčne

Ljubljana, 7. septembra. Kraljev rojstni dan so letos proslavili vsi naši večji kraji zelo slovesno. Pri proslavah so predvsem sodelovali Sokoli. Najlepše je sokolska armada z nacionalnimi društvi proslavila državni praznik v Ljubljani, z velikimi, vprav manifestacijskimi prireditvami.

V soboto zvečer so se Sokoli zbrali na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola, ki je bilo praznično razsvetljeno in iluminirano tudi z umetnim ognjem. Čeprav je deževalo, vendar se je baklade udeležilo mnogo Sokolov in pripadnikov nacionalnih društev. Sprevod je krenil s sokolskega telovadišča skozi glavne mestne ulice pred Narodni dom, kjer je bil razhod. Občinstvo je navdušeno pozdravljalo Sokole v gostih špalirjih.

Vreme se včeraj ni izboljšalo, vendar prireditelji niso odpovedali zboru na Kongresnem trgu, kjer so se zbrale množice nacionalnih društev dopoldne ob 10. Množica je čakala na poslanico, ki so jo tekali člani ljubljanskih sokolskih društev, prinesli v Ljubljano ter zaključili »zvezdni tek kralja Petra II.«. Načelnik Pire je prečital poslanico, nakar jo je prevzel starosta dr. Pipenbacher ter pozdravil množico v lepem nagovoru in imenu akcijskega odbora, ki je priredila manifestacijo. Ko je bila z velikimi ovacijami sprejeta udanost na brzojavka in je množica zapela Pesem sokolskih legij, se je razvil veličasten sprevod, ki je krenil v Šiško, kjer se je množica udeležila razvija prapora šišenskega Sokola.

Dopoldne je bila v Šiški na letnem telovadišču javna telovadba. Prireditve se je udeležilo mnogo občinstva, kljub slabemu vremenu. S to prireditvijo je bil zaključen najboljši teden v Šiški.

Vič slovi že od nekdaj kot najmočnejša nacionalna trdnjava na periferiji Ljubljane in ta njegov sloves se je udeležil ob priložnosti letošnje proslave kraljevega rojstnega dne.

Sokolsko društvo je poslalo svojim pripadnikom posebno vabilo naj okrase ter razsvetlijo pri bakladi okna. Zato je bil Vič še posebno prazničen. Sprevod je krenil ob 19. izpred Sokolskega doma proti gasilskemu domu, od tam pa pred kraljev spomenik, kjer je bil zelo lep okrašen in razsvetljen. Pred spomenikom lipo je govoril starosta P. Borštnik o pomenu našega največjega državnega praznika, zlasti se je za sokolstvo, saj je naš mladi kralj hkrati starosta sokolske armade. Množica je priredila kralju viharne ovacije, nakar je sprevod krenil na sokolsko telovadišče Ljubljanskega Sokola, da so se viški Sokoli udeležili še spreveda in baklade drugih ljubljanskih sokolskih in nacionalnih društev. Prav tako so se Vičani udeležili v letnem telovadišču.

Bojkot vpokojencev v Mostecu živalski vrt v Kneippovem kopališču

Ljubljana, 7. septembra. Mostec (z naglasom na zadnjem zlogu) ali Wörthshofen je znamenito ljubljansko kopališče in letovišče, ki je letos prišlo pod mestno upravo. Z njim se morda lahko koša edino kopališče istega imena na Bavarskem, kjer je Kneipp doživel svojo veliko zmago. Tam je namreč vzniknilo knajpanje. Toda v ljubljanskem kopališču je doživel velik posmrtni poraz. Premagani so pa tudi kopališki gosti, ki so morali hoče noče izročiti vse agende novemu upravitelju, ko je mestna občina kupila Mostec. Prej so bili namreč gosti in lastniki letovišča hkrati.

O konkurzu tega letovišča listi niso poročali, čeprav gre tudi v tem pogledu za nekakšno poslovno tragedijo. Govorili bi lahko tudi o idealizmu, ki so vzdrževali letovišče in mnogo investirali vanj. In ko so začeli uživati sadove svojega idealizma ter poživljenosti, je prišlo do poloma. K sreči polom ne pomeni narodne nesreče in letovišča ni kupil žid. Sploh ga nihče ni kupil. Njegovi prejšnji upravitelji, ki so bili gosti trde, da je mestna občina kupila samo gozd, letovišča samega na sebi pa ne, to se pravi njegovih naprav ne. Med te naprave moramo šteti dve balinišči, več klop, pi in miz, polodprto lopo, kolibo, kjer je bile in vodni rezervuarček. Ne smemo pozabiti, da so tu tudi gugalnice, ki jih pa upokojenci niso uporabljali. Na njih se je zibal prejšnji kralj, zdaj pa v ponos naroda, nadebudna mladina.

Dobar ljubljanečani ali vsaj dober upokojenec mora vedeti, kaj je slavni Mostec, zato se ne bomo omejevali še s lokalnim zemljepisom. Zdjati tudi gre za mnogo večje število zadev. Režiji sicer ne moremo ničesar več, no pomagati niti paragrafi in ne evinjski rep. Ureda znamenitega letovišča je zapeljena. Ne moremo se več otresti pesimizma. Če pridemo zdaj v Mostec, se to polasti bridka žalost nad minljivostjo vsega posvetnega. Vse je sicer še na prvi pogled kakor je bilo. Mize in klopi, balinišča in letovišči. Otroško igrišče poleg je živahno kakor je bilo, mladina tako rekoč vseh starosti se počenja menda v vseh olimpijskih igrah. Križanja je tudi dovolj za veliko, odnosno največje olimpiado, kakršna prirejajo samo v Berlinu. In ta je nekakšna revija iz otroških vozičkov, ki pa niso prazni. Mame, ki hodijo na letovišče v Mostec, pač vedo, kaj se to pravi. O njihovih otrocih je pa bolj, da ne govorimo, saj se jih tudi same ne morejo dovolj olajšati v najkrajnejši razpravi. Sede v travi ob naraščajo in širajo. Kdo bi jih ne stavljal za zgled celo našemu žensstvu?

Tako je vse na prvi pogled nespremenljivo. Vendar letovišče misle niso tako zavete, kakor bi se spodobilo letos, ko je tujski promet v vseh letoviških nenavaden živahen. Tudi gosti, ki prihajajo iz starejših, se drže kisel, kakor da imajo v žepu najslabšo valuto ali pa še čisto nič. No, pokazati pa tudi do nočje, da jim kdo kaj more. Včasih pride tudi do vesele debate o vinu in mikrogar ne moti, da poleg žabov studenček. Toda etari govori ne pijejo vode, malinova pa menda tudi niso še nikdar pili. Ko je upravitelj letovišča splošno tovariš, tedaj je

pem številu včerajšnjih manifestacij v Ljubljani in Šiški.

Tudi Moste so zelo proslavili kraljev rojstni dan. Popoldne je kraljeva organizacija Narodne odbrane odkrila v veži meščanske šole spominsko ploščo Viteškemu kralju Aleksandru Zednitemu.

PROSLAVE V DRUGIH KRAJIH

Slovesno so proslavili državni praznik tudi v Celju. Mnoge proslave so bile že v soboto in sicer na šolah. Zvečer so nacionalna društva priredila mogočen sprevod po glavnih mestnih ulicah, nakar se je množica zbrala pred magistratom, kjer je govoril župan Mihelčič. Množica je priredila burne ovacije kraljevskemu domu. Po sprevodu je bila v Narodnem domu slavnostna seja Sokolskega društva. Včeraj so bila slovesna bogoslužja v opatijski in pravoslavni cerkvi, starokatoliški in evangelijski kapeli ki so se jih udeležili zastopniki oblasti.

Mogočna nacionalna manifestacija je bila tudi v Mariboru v soboto zvečer. Velika množica se je zbrala na Glavnem trgu pred magistratom, ki je bil slavnostno razsvetljen in okrašen. Sprevod je bil zelo lep in se je nad eno uro pomikal po mariborskih ulicah nakar so se množice strnile v mogočen zbor pred magistratom. Pevci Ispavčeve peske župe so zapeli Molitev, vojaška godba je pa zaigrala slavnostno ko mad, nakar je spregovoril župan dr. Juvan. Včeraj je bila v stolnici slovesna maša, ki so si prisostvovali zastopniki civilnih in vojaških oblasti.

V Kočevju so proslavili kraljev rojstni dan včeraj dopoldne na slavnostni seji Sokolskega društva. Proslave se je udeležil tudi sreski načelnik.

Kakor vselej ob enakih prilikah so se izkazale tudi Jesenice. Jeseničani so priredili tudi baklado v soboto, sprevod je bil pa tako lep, da lepšega Jesenice najbrž še niso videli. Mesto je bilo slavnostno razsvetljeno. Na Jelen kamnu je korel kres, ki ga je zaigrala Narodna odbrana. Množica se je zbrala pred praznično razsvetljenim Sokolskim domom, kjer je spregovoril podstarosta E. Rekar. Nato je bila v Sokolskem domu slavnostna akademija, ki te dosegla najlepši uspeh. Včeraj dopoldne je bila v Sokolskem domu slavnostna seja Sokolskega društva.

Tudi Trbovlje so dostojno proslavile kraljev rojstni dan. V soboto zvečer so Sokoli priredili sprevod z baklado po dolini. Na letnem sokolskem telovadišču so na kurili kres in sokolska godba je priredila koncert. Včeraj so se zastopniki nacionalnih društev udeležili slovesne maše, nakar je bila v Sokolskem domu slavnostna seja z govori, petjem in deklamacijami.

morda kdo popi, čašo malinova iz same poživljenosti in solidarnosti. Upravitelj je namreč imel pravico prodajati takšna provizorna okrepila. Razen tega je posojal krogle za balinanje proti nali oškodnini. Zdjati se pa stekajo dohodki v roke novega upravitelja, ki ni penzionist in ni niti star. Toda to bi mu penzionisti še odpustili, ko bi sami ne naredili balinišč, postavili miz in klopi ter sploh ohranili nekdanjemu knajpališču ugleda in pomena, ko so izumirli pripadniki Kneippovega brozganja. Tu torej sede idealisti, tvorci slovitega ljubljanskega letovišča, ter prav za prav igra po pasivno rezistenco. Ne pijejo in ne balinajo. Tu so kakor posebej opomin in oblozba. Prihajajo, ker se nečjejo odrediti svojih pravic in ker hočejo pokazati, da so še vedno le oni pravi gospodarji. Balinajo drugi ljudje. Nihče jim tega ne brani, penzionisti pa z ničemer ne kažejo, da bi jih mikala igra. To je pravi indijski bojkot, seveda brez Gandhija, Angležev in soli. No, tega pa ne smemo očitati penzionistom, da so brez soli, čeprav so izgubili svoje letovišče.

Najhujši udarec za naše letoviščarje pa je novica, da se bo slovito Kneippovo brozgašče spremenilo v živalski vrt. Takšne usode pač niso zaslužili, ne letoviščarji in ne kopališče s Kneippom vred. Kjer so prejšnje čase dostojanstveni maščani preganjali revmatizem, odnosen, kjer ga je marsikdo vsaj nalezel, se bodo zdaj vgnardile strašne zveri in rjoveči lev bo iskal svoje žrtve. Prva žrtve so naši letoviščarji s Kneippovo idejo vred. Noe je izpodrinil Kneippe. Pregnani letoviščarji menda kljub vsemu ne žele, da bi se njegova barka položila v Kneippovih lužah.

Iz Kamnika

— Pevske družbe »Lara« je imelo v sredo v društveni dvorani Narodne štališnice svoj redni letni občni zbor, ki je potekel v najlepšem redu in v popolnem soglasju vseh udeležencev. Poročila posameznih funkcij, narjov o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu so pokazala, da je društvo zelo marljivo delovalo. Pri volitvah novega odbora je bil z neznatnimi izjemami izvoljen zopet stari odbor s predsednikom G. Juhcem Čentšem na čelu. Zelo umesten se nam zdaj zdi, da bo društvo v bodoče posvetilo večjo pozornost narodni pesmi, po zgledu drugih pevskih društev, ki imajo pri svojih koncertih vedno polno dvorane.

— Mestna občina razglasa, da se mesečni sejem, ki bi se moral vršiti v torek 8. t. m., zaradi praznika preloži na sredo, 9. t. m.

— Kaj je s pritožbo radijskih naročnikov? Poročilo radijskih naročnikov je v Kamniku neravnostno obupen. Postavljanje oddaj je čez dan izključeno. Pred dobrim mesecem je bila direkcijska pošta poslana pritožba, katere je podpisalo kakih 50 naročnikov. Pritožba je bila sicer odposlana in s tem je bilo opravljeno vse. Od takrat ni o njej duha ne sluha. Odpravite motnje, sicer bodo morali naročniki radio odpovedati.

Za red na naših cestah

Ljubljana, 7. septembra.

V letošnjih poletnih mesecih, ko je avtomobilizem najbolj razvit in vozi po naših cestah sleherni dan mnogo inozemskih avto busov in zasebnih avtomobilov, se je v naših krajih pripetilo že več težjih avtomobilskih nesreč in sicer skoraj vse le zato, ker krivci nikakor niso upoštevali naših cestno policijskih predpisov. V primerih teh nesreč je za Slovenijo zlasti neprijetno dejstvo, da so bili večinoma prizadeči inozemski avtomobilisti, ki so sami ali s svojimi družinami prihajali k nam na letovišče ali na oddih. Ako ne bomo z odločnimi ukrepi preprečili avtomobilskih nesreč, nam ugrozi v veliki meri škodovati, in to ne le našemu ugledu, temveč prav tako tudi uspešnosti in zdravemu razvoju tako našega tujeskega prometa kakor avtomobilizma v naših krajih.

Naši ljudje se morajo zavedati v polni meri vseh gospodarskih koristi, ki jih imajo od tujeskega prometa, a prav tako jim je dolžnost šteti vse, da bodo tuji, naši gosti, v naših krajih zadovoljni. Poleg tega se moramo tudi zavedati, da se moto-turizem vedno bolj razvija. Da bi z odločnimi ukrepi preprečili avtomobilske nesreče in tako avtomobilizmu omogočili nemoten razvoj, je predvsem potrebno, da oblasta prebivalstvo ob naših najvažnejših cestah pripravi poučbe in poskrbi za strogo upoštevanje cestno policijskih predpisov. Zelo važno je, da se v šolah učenci in dijaki seznanijo s cestno-policijskimi predpisi in dbe vsa potrebna praktična navodila. Prav tako bi morale tudi občinske oblasti, zlasti tiste, čijih področja leže ob glavnih cestah, s pogostimi razglasi poučevati in opozarjati prebivalstvo, naj upošteva predpise in poskrbi za red na cestah.

Tudi orožništvo bi moralo čestnemu redu posvečati največjo pozornost in vsak prestopnik prijaviti. Ako se bo vse to upoštevalo, bo na naših cestah kmalu zavladal red. V tem smislu je tudi Tujeskega prometa zveza v Mariboru ukrenila na merodajnih mestih vse potrebne korake in upamo, da jo bodo tudi vsa druga oblastva podprla.

Zahteve ptujskih trgovskih nameščencev

Ptuj, 4. septembra.

K članku, ki ga je prinesla »Maribor Zeitung«, dne 1. 9. t. l. pod rubriko »Aus Ptuj pod naslovom, »Wie steht es mit der Ladensperre in Ptuj« pripominjamo prizadele sledeče:

V mesecu juliju smo ptujski trg. nameščenci priredili protestno zborovanje glede ureditve delovnega časa in nedeljskega počitka, ki si ga v Ptuj kod avtonomnem mestu nikakor ne moremo priobiti. Vnela se je po tem zborovanju ljuta časopisna polemika, ki je zadobila zelo oster ton, posebno v zgoraj omenjenem članku, v katerem nas neznan pisec imenuje marksiste ter nam v Ptuj odpušča mesta v tonu kakor, češ, da takim ljudem ni mesta v človeški družbi, v kakršno se sam pršteva. Zelo radi bi vedeli, kdo je ta gošpod in koliko pomočnikov zaposluje, da bi se pozanimali v kakšnem socialnem položaju so njegovi nameščenci.

Da se trgovski nameščenci potegujemo za skrajšan delovni čas in nedeljski počitek, je povsem jasna in upravičena naša težnja, ker vsak obrtniški pomočnik in naveden delavec ima odmerjen krajši delovni čas kakor ga pa imamo mi.

Da so neobhodno potrebne ob nedeljah v Ptuj odprte trgovine ker je ptujska trgovina odvisna le od kmetijskega konsumenta, kmeti, ki nima med tednom časa in pride kupovat ravno v nedeljo, je zelo zastarela pravilica, o kateri smo prav dobro poučeni iz lastnih izkušenj, ker imamo v tem ravno toliko vploda, kakor vsak samostojen šef. Kljub temu, da je Ptuj majhno provincijsko mesto, bilo in ostane kar si zgoraj imenovani v svoji izjavi želi, imamo trgovski nameščenci zaenkrat iste pravice o socialni zaščiti, kot jih imajo trgovski nameščenci večjih mest ali celo prestolice.

V splošnem se v vseh državah bore za krajši delovni čas, pri nas pa bi se ne smeli pobrigati niti za nedeljski počitek.

Sicer pa je stvar dozorela še tako daleč, da ni več daleč čas, ko bomo tudi v Ptuj deležni nedeljskega počitka, ki nam po vseh predpisih pripada in katerega tudi zahtevamo.

Ptujski trgovski nameščenci.

Iz Ljutomer

— Vprašanje sokolskega doma v Križevcih bo ostalo še nekaj časa odprto in nerušeno. Sokol je sedaj prodal strešno opeko, ki je namenjena za dom. Tako se bo tedaj gradnja doma za nekaj časa zavlekla.

— Osebnost zadeve. Za upravnika pošte v Križevcih je imenovan g. Otil Drolc iz Murške Sobote. S tem je rešeno vprašanje obstoja te pošte. — S Kaple je premeščena učiteljica Ljudmila Kemperle k Sv. Juriju v Prekmurje. Z njo odhaja iz našega sreza odlična sokolska delavka; na njeno mesto je imenovana učiteljica Ana Pišec iz Sv. Jurija v Prekmurju.

— Postanec Lukačič med volitvi svojega sresa. Poslanec Lukačič je imel pred nedavnim seje JNS v Strigovi. Cozanjevali. Sv. Jurij ob Ščavnici in v Ljutomeru okoli. Na vseh sejah je podal politično poročilo, razvil gospodarski program, ki je bil svoj čas sprejet na seji sreske JNS v Mariboru ter govoril o ukrepih, ki bi bili potrebni za omiljenje gospodarske krize. Zborovalci so z odobravanjem vsli na znanje poročilo poslanca, ki jih je v tem letu obiskal te drugič ter vzklicali predsedniku JNS Petru Živkoviču.

Med zakonom

— Strašno si trmasta in svojeglava. Kaj si že pozabila, da si pred oltarjem svetane obhajila, da mi hoš pokorna.

— Saj se vendar nisem mogla pred oltarjem pripraviti s teboj.

Brezmotorno letenje šola za bodoče motorne letalce

Blake, 4. septembra.

Zivimo v času brezkončnih borb, nekakega čudnega hotenja, kakor da stojimo na prelomu nove dobe. Vse stare družabne tvorbe sumljivo pokajo v svojih temeljih. Razvoj je prehitel njih zakone, celotna stavba človeške družbe zahteva temeljite prenovitve na osnovi novih smeri. Reakcija je še edino dobro netivo za anarhije in revolucije. Tega se državniki v polni meri zavedajo in skušajo najti primerne rešitve pri zeleni mizi. Toda čas beži danes hitreje, preko državnikov se je svet razdelil v dva tabora, ki si stojita v brezmejnem sovratstvu nasproti. Kompromisov med njima ni in jih tudi ne more biti. Društvo narodov je v tej zagriženosti povsem izgubilo svoje vajeti. Se celo skromna vloga posredovalca se mu več ne posreči, kar je čisto razumljivo. Preostane še edino in najljubše življenjsko pravilo: Zaupaj sebi in svojemu kljusetu! In po tem se danes vse države ravna, zato se oborožujejo, oborožujejo in spot oborožujejo... V tej blazni oboroževalni tekmi med velikimi silami, med dvema taboroma, stojimo male države kakor otroci, ki moremo slediti po svojih močeh tem blaznim tekmam, če si hočemo ohraniti svoje življenje. Tudi male države morajo skrbeti za razvoj svoje armade, za njeno izpopolnitev, drugače jih tuji sunek porazi v prvem hipu.

V sleherni armadi je najvažnejši udarni in obrambni faktor letalstvo. V številu letalskih eskadril, izvečnanosti letalskega moštva, leži v bodočnosti moč vsake države. Zato je življenjska nujnost, da se ta faktor čim popolneje razvije, da se zanj žrtvuje kolikor je mogoče. V tem tiči svoboda in nemoten razvoj tudi majhnega naroda, ker se majhen narod ne bori za oboje: tuji pokrajini, temveč za svoj lastni obstanek, kar bo najlažje dosegel prav z močno razvitim letalstvom. Koliko je vredno letalstvo so pokazale revolucije v Grčiji, Španiji, vojna na Kitajskem itd. V se večji meri pa nam to kažejo številke letalskih eskadril v Rusiji, Franciji, Italiji in drugod. Letalstvo postaja pri večjih narodih narodni sport. Zanj se navdušujejo množice zanj se navdušujejo mladina. Stvarja se ogromne rezerve letalskih moštvo. Posebno v Rusiji, ki daleč prednjači v letalstvu pred drugimi narodi sveta. Tam niso redki letalci s štirinajstimi leti.

Kako bi tudi pri nas mogli razviti splošno zanimanje za letalstvo in vzgojiti kader mladih pilotov? Rešitev tega problema ni posebno težava, treba je samo malo več dobre volje, zanimanja in podpore. Osnova za to so že dane, mladina je pripravljena. V mladini je treba razviti ljubezen do letalstva, jo izveždati do popolnosti in storiti iz nje naše armadno letalsko moštvo. Seveda to ne gre, če se mladino prepusti samo sebi, da se muči, žrtvuje, dosega uspehe, a se ji ne daje tudi vzpodbude za nadaljnje delovanje. Pri nas se žalibog v tem pravcu ni dosti storilo, kakor da ni letenje z brezmotornimi letali najboljša šola za bodoče motorne letalce. Letenje z brezmotornimi letali se je vse preveč smatralo za navaden sport, ki nima drugega pomena, kakor da mladina izrazi počitniško zado, da minejo. V tem smo pri nas hudo grešili. Priznan pilot iz Zagreba — seveda motorni — ki je zadnje dni obiskal naše brezmotorne letalce, je upravičeno dejal:

— Vsak motorni pilot bi moral preje dovršiti solo brezmotornega letenja, predno bi začel lete z motornim letalom. Tako bi dobili boljše pilote in manj bi bilo različnih nesreč. Vidim, da se pri brezmotornem letenju izredno izostre čuti na ravnotežju, nagibi in drugo, kar je za dobrega pilota neobhodno potrebno.

In Zagrebčan ni rekel nič napačnega. Prav tako bi moralo biti. Na ta način bi v nekaj letih dobili silen dotok mladih letalcev, izbira bi bila velika. Seveda bi morali postaviti brezmotorno letenje na širše, mogoče čisto narodne osnove. Treba bi bilo osnovati sekcije za brezmotorno letenje v vseh večjih mestih, poiskati primernih prostorov, zgraditi hangarje in dati navdušeni mladini, ki se silno zanima za to panogo letalstva, na razpolago dovoljno množico brezmotornih letal. Na pomoč bi morala prikočiti oblast in privatna inicijativa. Sredstva bi se že našla. Uspeh bi bil v nekaj letih otipljiv, kakor je otipljiv uspeh poslednjih treh let v tej smeri. Uspehi, ki so jih letos dosegli brezmotorni na Blokah so naravnost sijajni.

Poglejmo samo bilanco »Jadranske sekcije Stične« ki je s prvim septembrom zaključila svoje delo po dvomesečnem letenju.

Sekcija je štela povprečno 12 letalcev. Vežbala je pod vodstvom akademika Siroja, ki ima diplomu za turističnega pilota. Tereni vežbanja so bili na Bradatki, Pečkovecu, Pečniku in Volčjanekem hribu. Skupina je imela štiri letala. Eno je bilo tipa Zögling, drugo tipa Pošta, tretje je bilo domače konstrukcije inž. Kuhlja, četrto je bilo konstruirano za daljše polete po modelu Grdnau. Vsega skupaj je bilo poletov v 48 delih 552, kar dokazuje marljivost in trud letalcev. Čas letanja znaša 53 ur. Število jadranih je znašalo 47. Izmed teh je bilo 14 jadranih nad eno uro. Najdaljše jadranje je izvršil letalec Ambrožič Lado, ki je nepretrgoma jadrnil 10 ur in 28 minut. Šest letalcev je napravilo C izpit, ostali B izpit. Trije so imeli že od lanskega leta C izpit. Zvrnili so C izpit so napravili 4 letalci. Bilanca kaže presenetljiv razvoj od prošle leta, ko je trajal najdaljši čas jadrnanja nekaj nad eno uro. To leto niso bila jadrnanja nad eno uro nič posebnega. Boljši aparati, večja materialna in moralna podpora pa bi dala še boljše rezultate. Mogoče bo v tem oziru drugo leto bolje.

Za delo grupe se je zanimalo tudi prebi-

valstvo. Posebno mladina, ki je izdelovala modele letal iz papirja, lesa, kurjega perja itd. Tako se vzgaja naraščaj za bodoča letalska moštva. Letenje more postati narodni sport. Vse osnove za razvoj so že dane. Treba je samo, da država pokaže več simpatije za to panogo letalstva, da letalskim grupam zgradi na Blokah hangarje in jim preskrbi nekaj novih letal. Tako bomo ali vzporedno s tistimi, ki se v teh smereh drugače pripravljajo kot mi. Mladino je treba navdušiti, ji nuditi možnosti, da se posteno udeležuje. Onim pa, ki so pionirji brezmotornega letalstva, to so naši stari in novi učitelji letenja, bodo storili samo svojo dolžnost v zvezi, da niso pripuščeni sami sebi, svojemu idealizmu, temveč, da je za njimi vse narod, ki žrtvuje za razvoj letalstva malo več kot papirato besedo, malo več kot dosedaj, ko so naši idealni letalci svezli, drugi pa slavo uživali.

Zdravi temelji, trezen pogled v bodočnost — to sta prvi in zadnji pogoj vsakega pozitivnega razvoja. Najvažnejši zakon brezmotornega letenja se glasi: za pravo letenje sta najvažnejša faktorja velika brzina in velika višina.

Velika brzina in stvarjanju odločitev, v delu; velika višina, kjer je zrak čist in zdravo delo mogoče — to je tudi v društvenem delu potrebno.

Z brezmotornim pozdravom: Dobro jutro! »Jadranska sekcija Stične«, Aeroklub Ljubljana.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 7. septembra; katoličani: Irena, Regina.

Jutri: Torek, 8. septembra; katoličani: Mali Smaren.

DANŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti;
KINO IDEAL: Vampir Pariza;
KINO UNION: Ana Karenina;
KINO SLOGA: Pat in Patachon kot gangsterja;

KINO SSKA: Zaprti;
KINO MOSTE: Zrtve ljubezni in olimpiada.

PRIREDITVE NA PRAZNIK

KINO MATICA: Zaprti;
KINO IDEAL: Vampir Pariza;
KINO UNION: Ana Karenina;
KINO SLOGA: Plavi strup;
KINO SSKA: Marija Baškirčeva;
KINO MOSTE: Gangsterji in olimpiada.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Picoli, Tyrševa cesta 6, — Hočevar, Celovška cesta 62, — Garus, Moste-Zaloška cesta.

Jutri: Dr. Kmet, Tyrševa 43, — Trnkoczy ded., Meštni trg 4, — Ustar, Selenburgova ulica 7.

Iz Celja

— Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Celju je v novem šolskem letu 166 učencev in učenk, in sicer v I. razredu 96, v drugem pa 70. Oba razreda imata parafelke. Število učencev je letos večje nego lani.

— Zrtve nesreč. V torek se je ponesrečila na Cimerem pri Radečah 5-letna poslastnikova hčerka Vida Zorčeva. Mrtilnica na ročni pogon jo je zgrabila za levo roko in ji zmečkala prste. Ko je peljala žena delavca Mitrnika iz Leskoveca pri Skofiji vasi v petek svojo dveletno hčerko na kolesu proti domu, je privozil na cesti na Sp. Hudinji nasproti voz, na katerem je voznik očividno spal. Mitrnikova je stopila v zadnjem trenutku s kolesa. V tem pa sta se konja, ki sta bila vprežena v voz, splašila. Otroci je padel pod voz. Kolesa so šla čez njega in mu zmečkala obe roki. V četrtek si je triletni sin dnarice Maks Pertinac iz Lokarji pri St. Juriju ob juž. žel. doma pri padcu zlomil levo roko. V petek je padel 54-letni kovač Jože Košir iz St. Ilija pri Dramljah v kovačnici in napadu božjosti ne žareči klesče in se zelo močno opeklo na desni roki. V četrtek je jamski voziček v rudniku v Libohovi udaril 29-letnega rudarja Jožeta Gomšiča iz Drešnje vasi in mu zlomil desni kazalec. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

— V celjski bolnici so umrli v petek 7-letni sin orožniškega narednika Marjan Sterman s Pomurke, v soboto pa 72-letni občinski revež Anton Jeseničnik iz Sp. Dolži pri Vitanju in 25-letna šivilja Ana Skornškova iz Gaber pri Šostanju.

— Olimpijski športni dan v Celju. SK Olimp v Celju je priredil v nedeljo svoj VIII. športni dan. Dopoldne so bile lahko-atletске tekme junioriev in tabletinski turnir. Popoldne je bila na Olimpijev igrišču v Gaberju najprej predtekma mlad. Olimpa in Jugoslavije, v kateri je Olimpa mladina zmagala v razmerju 1:0. Druga predtekma med rezervama Jugoslavije in Olimpa se je končala neodločeno s 3:3 (3:2). Sedila je ob prisotnosti okrog 400 gledalcev glavna tekma med kompletno enajsterico SK Ljubljane in SK Olimpiem. Ljubljana je zmagala v razmerju 4:1 (2:1). Gostje so v tehniki in kombinaciji znatno prekašali domačine ter so nudili zelo lepo igrjo, pred nasprotnikovim golom pa so bili premalo odločni. Olimp je igral ves čas poživljeno in v članom. Olimp je bil prvih 20 minut v premoči in je že vodil z 1:0, potem pa so se gostje znašli in so začeli polomoma pritiskati. V drugem polčasu so prešli gostje v absolutno premoči in so potisnili Olimpa v defenzivo. Goli za Ljubljano so padli v prvem polčasu v 35. minuti (lasten gol Olimpa) in 40. minuti na Bertonec II. V drugem polčasu je v 15. minuti spet Bertonec II in v 43. minuti po Zemljicu Olimpa je zabil četrti gol v 4. minuti prvega polčasa. Tekma je bila živahna in priložnosti so bile obilne in objektivno.

— Športni dan SK Zelen, ki bi se moral vršiti včeraj v Zalcu ob pelletni SK Zelca, je bil zaradi slabega vremena preložen na torek 8. t. m. Včeraj sta bila v Zalcu odigrani samo dve trening tekm.

Ketelbeya (radijski orkester). — 19: Čas
vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30:
Nac. ura: Ante Starčević in anekdota Bos
(Krešimir Kovačič) Zgb. — 19:50: Ves
klavirski točke (plošče). — 20:10: Zena
ura: Gobe II, del (g. dr. Ljudevit Knific
— 20:30: Večer opernih fantastij (Izjava
dijaki orkester). — 22: Cas, vreme, poro
la, spored. — 22:30: Akademski pevski kv
tet (plošče). — 22:30: Angliške plošče.

DNEVNE VESTI

— **Kongres planinskih društev.** Včeraj popoldne je bil v Sarajevu svečano odprt XI. kongres naših planinskih društev. Kongresu je predsedoval predsednik zveze dr. Tominec iz Ljubljane, ki je v otvoritvenem govoru obravnaval historijat planinstva po svetu in v naši državi ter naglašal, da bodo planinska društva tudi v bodoče složno in solidarno delovala za dosego svojih ciljev. Predsednik SPD dr. Josip Pretnar je poročal o delu Zveze planinskih društev in poedinih društev v preteklem letu. V Zvezi je zdaj članjenih 12 planinskih društev, ki štejejo okrog 30.000 članov ter imajo 132 planinskih koč in domov za propagando turizma so stvorila planinska društva mnogo. Planinstvo je važna panoga narodnega gospodarstva. Predsednik Zveze planinskih društev ostane dr. Tominec. Prihodnji kongres bo v Novem Sadu. Danes so odšli udeleženci kongresa v planinske Bosne in Hercegovine.

— **Nov sistem v telefonski službi s Italijo.** Pošto ministristvo je sklenilo zamenjati dosedanj sistem telefonske službe med Jugoslavijo in Italijo s praktičnejšim. Doslej so bile razdeljene takšne sezone po razdalji, v bodoče bodo pa po banovinah in številu takšnih con se znižala od 8 na 2. Jugoslovenske terminalne takse bodo znašale od 1,50 z. l. franka za takšno ediničo za pogovore iz mest ali v mesta v prvi jugoslovenski zoni ter 3,75 z. l. frankov takšne ediniče za pogovore iz mest ali v mesta v drugi jugoslovenski zoni. Ta sistem stopi v veljavo s 1. oktobrom.

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
poslednjič

Pat in Patachon
kot
gangsterja

(Pat-Patachon als Mädchenräuber)
Film smeja, zabave in veselega humorja!

Jutri na praznik ob 15., 17., 19 in 21. uri

PREMIERA!

Zapeljiva, šarmantna
Jean Harlow
žena s pikantnim sex apealom v
najnovejšem filmu ljubezni

Plavi strup

(DAS BLONDE GIFT)

Ob 11. uri dop. po znižanih enotnih
matinejskih cenah vbeburka

Pat in Patachon
kot
gangsterja

— **Filatelistični dnevi v Subotici.** Na filatelistični kongres in filatelistično razstavo v Subotici je prispelo poleg filatelstov iz vse naše države tudi mnogo inozemskih filatelstov iz Münchna, Dunaja, Budimpešte, Bukarešte in drugih mest. V soboto je bila predkonferenca delegatov in seja upravnega odbora Filatelistične zveze, včeraj popoldne je bila najprej odprta filatelistična razstava, na kateri razstavljajo tudi nemški, češkoslovaški, belgijski in madžarski filatelisti, potem je bil pa svečano odprt kongres naših filatelstov. Na filatelistični razstavi je razstavljenih 45 zbir, med njimi po ena iz Nemčije, Češkoslovaške, Belgije in Madžarske. Strokovnjaki sodijo, da predstavljajo razstavljene znamenite vrednosti nad 5.000.000 Din.

— **20.000 Din nižji uslužbenec.** Po vodim rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dne 6. septembra t. i. je gospod ban dravske banovine dr. Marko Natlačen razdelil med državne in banovinske nižje uslužbence, ki s službo pri banki upravi, precej podpora v skupnem znesku 20.000 Din. Višina posameznih podpora se je odmerila po številu otrobovskih otrok v družinah posameznih uslužbencev.

Dne
13. in 14.
oktobra t. i.
sebo vršilo t.
žrebanje novega 33.
koda drž. l. loterije, ki
tudi tokrat vsebuje za da-
našnje razmere vprav ogrom-
no število dobikov. V skupnem znesku
64 MILIJONOV IN 320.000 DINARJEV
Ob tej priliki opozarjamo naše cenj, či-
tatelje na prilogo znane glavne ko-
lekture drž. razr. loterije A. Rein
in drug. Zagreb, Gajeva ulica 8
in Lila 15, ki je prilžen
celi naši današnji na-
kladi. Dolgoletno
vzorno in nadvse
korektno in so-
lilno delo te ko-
lekture je tako
znano vsej naši
javnosti, da jo
lahko tudi mi s
svoje strani pri-
poročimo našim
čitateljem.

— **Višek razstave »Sedoben vrt«** po 80-
glasni sodbi vseh specialistov, vrtnih stro-
kovnjakov in tudi po pohvali gledalck
in gledalcev pomeni razstava dalji. Ko so v
veliki dvorani zamenjali že deloma odve-
tele begonije s svežimi dalijami, so aran-
žerji presenečeni ugotovili, da je nova raz-
stava pravilno ogromnih in bajno barva-
nih cvetov dalj največje presenečenje vseh
prijeteljev cvetja. Takih čudežev lepote in
takih manifestacij največje umetnice priro-
de — še nikdar nismo mogli občudovati
pri nas. Samo v sanjah smo došli videli
tako ogromno cvetje ni samo največji umet-
niki svetla tako raznolikost nebesko lepih
barv. Opazujate samo, kako gledalke in tudi
resni gledalci pri vstopu v ta cvetoči pa-
radiz nenadoma utihnejo. Samo tiho obču-
dovanje je v tem svetlišču cvetja in menda
ni šlova. ki bi ne sklonil glave pred tem
triumfom vsemožne matere prirode.

— **Mednarodni ženski kongres v Du-
brovniku.** Prometno ministristvo je do-
volilo za udeležence kongresa četrtinsko
vozno na vseh železnih in pomorskih

ki so v državni eksploataciji. Najugodnej-
ša je vožnja preko Splita s železnico in
odondod s parnikom do Dubrovnika. Vo-
žnja je nazaj 314 Din. Svečano otvoritev
kongresa je 1. oktobra popoldne. Udele-
ženke bi se torej morale odpraviti vsaj
30. septembra, delegatke pa 28. sept. Le-
gitimacije Jugosloven. San. saveta dolo-
čajo članice vdanjenih organizacij v petek,
11. t. m. od 9. do 12. dop. in od 4 do 6
ure pop. v damski sobi kavarns Zmoma
po 5 Din. Na parniku Dubrovačke in
Jadranske plovidbe je popust polovičen.
Natančnejša pojasnila za potovanje v
Dubrovnik so bila objavljena v »Sloven-
skem Narodu« z dne 31. avgusta ter se
obirneje v Glasniku JES avg. štev., ki
jo določa članice takisto v petek po 2 Din.
Pismene prijave sprejema predsedstvo
Staničeva 1 samo do 12. t. m.

Samo še danes ob 16.30 in 20.30

LUISE ULRICH
v dunajskem vefilmu

„ZRETEV LJUBEZNI“

Jutri na praznik ob 16., 18.30 in 21.

SYLVIA SIDNEY
v svojem velikem filmu pustolovščini
in ljubezni

„GANGSTERJI“

Nov način ameriške policije v borbi
s zločinci!

PROLONGIRANO:

„Popolna olimpiada“

Cene: Din 3,50, 4,50, 5,50 in 6,50

KINO MOSTE

— **Idrijčani in prijatelji.** Naše prihod-
nje in zaključne prireditve letošnjega ju-
biljnega leta bodo: 26. septembra radi-
ski večer, 27. maja, 3. oktobra koncertna
in družabna prireditev v dvorani Trgov-
skega doma. Zanjja prireditev bo združila
v Ljubljani vse rojake, prijatelje, profe-
sorje in učence naše realke.

— **Pravi dom zdravia na Dolenjskem**
je gotovo Polzevo, ker imajo pozimi smu-
čarji svoj najidealnejši paradiž. poleti pa
najučinkovitejši sanatorij vsi počitka po-
trebni, a vedno vsakdo razvedrilo in ra-
dost. Kaj bi naševali, saj Polzevo že
vsakdo pozna in si njegove prednosti la-
hko ogleda tudi na vlesanju v paviljonu
F. Kdor hoče užiti vse krasote pianih
jenskih barv prirode, bo gotovo šel na
Polzevo!

— **Čaški legionar František Beneš,** ki
samo o njem v sredo 26. avgusta poročali,
da je prispel iz Maroka v Ljubljano in da
so mu španski uporniki ponujali majorski
čin, je sklenil vrniti se nazaj v Maroko. V
Ljubljano je prispel s Sušaka po doku-
mente na češki konzulat, potem se je pa
vrnil na Sušak. V Ljubljani baje ni bil de-
ležen takega sprejema, kakor je pričakoval.
V soboto je odpotoval v Šibenik, kjer je
pustil v bolnici ženo in oba otroka. Name-
rava se vrniti preko Francije v Španijo in
dalje v Maroko na svoje posestvo v Oazi.

KINO IDEAL

Danes ob 16., 19. in 21.15 uri, jutri
na praznik ob 15., 17., 19. in 21.15 uri
poslednjič

Warner Oland

v filmu

Vampir Pariza

(CHARLIE CHAN V PARIZU)

— **Velika skupščina Društva sv. Cirila**
in Metoda bo letos 8. septembra v Mari-
boru ob 10. uri popoldne v Narodnem do-
mu. Vsi prijatelji CM družbe in narodno-
obrambne dela ste vljudno vabljeni. S
svojo udeležbo dokumentirate neomejeno
zvestobo svojemu narodu. Vožnja je po-
lovična. Udeleženci iz Ljubljane se ode-
ljejo z vlakom ob 5.30 v Maribor, odkoder
se vračajo ob 18 uri.

— **Vloška skladišnica in nizki kmetek**
papirja na vlesajemski razstavi »Za naš
les« priča, kako malo porabimo papir-
ja v Jugoslaviji v primeru s drugimi drža-
vami. Poraba papirja je pa merilo za vi-
šino splošne kulture, kakor je poraba mi-
la merilo za zdravje kake države. Takih
stvari je pa še vse polno po vlesajemskih
razstavah, zato pa nikakor ne smemo ve-
lejšega zamuditi, ker si resnično razširi-
mo svoje obzorje na vse strani.

— **Tabor kmetke mladine in tekma ko-
secev v Orli vasi** se je radi slabega vreme-
na preložila in bo jutri na praznik.

— **Gasilska četa Trbovlje priredi tambo-
lo na praznik dne 8. septembra ob dveh
popoldne.**

KATJA DELAKOVA

ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO

IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 5.

VPIS DNEVNO OD 10-14

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi,
da bo hladno, spremenljivo, nekoliko bolj-
še vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani,
Zagreb, Beogradu in na Rabu. Najvišja
temperatura je znašala v Beogradu 30.
v Zagrebu 19, v Mariboru 18, v Ljubljani
17,8. iz drugih krajev ni poročila o sta-
nju temperature. Dasi je kaset baromet-
er v Ljubljani 739,8, temperatura je
znašala 11,3.

— **Silno neurje v Pedravini.** In Bjelovarje
poročajo, da je divjalo v soboto nad me-
stom in okolico silno neurje. V Novi Rebi
se je utrgal oblak in silen naliv je napravil
mного škodo. Od treh popoldne je nastala
tema kakor ponoči in začela je padati de-
bela toča, potem je po zajetih strahovit
viher, ki je porušil več dimnikov in strah
ter potrgal bomojavno in telefonsko kabo.

Stare, preležane,
nemoderne blago

toga pri nas ne dobita. Naša trgo-
vina jo gube.

„Manufaktura“ k. d.

trgovina, ki vas zeli boljše postreži
Mestni trg 17

— **Tekmo vojaških letalcev.** Na beogra-
dskem letališču so bile včeraj zaključene
tekme naših vojaških letalcev za kraljev
pokal, ki sta si ga priborila kapetan Dušan
Sofli in poročnik Božidar Ivanović. V tek-
mi šolskih letal sta dobila prvo nagrado po-
ročnika Miloš Zunjić in Božidar Ericigoi,
tekmo lovskih letal so pa morali zaradi ne-
ugodnega vremena prekiniti.

Iz Ljubljane

— **U. Nalivi so zopet zavirali delo v Ljub-
ljani.** V zaprti del struge se je kmalu
nateklo nad pol metra vode, ki so jo vče-
raj črpali ves dan iz struge. Pesimisti na-
povedujejo, da se je zdaj začela jesenska
deževna sezona, ki pri nas navadno traja
po več mesecev, in da zaradi tega ne bodo
mogli več mnogo delati v strugi. Pri pesi-
mišnem vremenu trpi podjetje precej ve-
like škodo, ker ne more silke napovedova-
ti s popolno zanesljivostjo, kdaj bo nehala
deležati in če ne bodo zaman vsi stroški
za čiščenje vode.

— **I. Še enkrat »Putnik«** in zveza s Suša-
kom. K. notici pod tem naslovom nas prosi
ljubljanski »Putnik«, da objavimo nasled-
nje pojasnilo. O kaki redni dnevni zvezi
med Ljubljano in Sušakom z avtobusom ni
govora, temveč gre tu le za izletniški av-
tobus, ki vozi letoviščarje v Bleda, ki od-
hajajo zdaj v jeseni na naše Primorje. Eks-
pozitura na Bledu javi Ljubljani, da je pri-
glašenih za Sušak toliko in toliko gostov,
ki hočejo s avtobusom preko Planine na
Sušak. Gostje pridejo v Ljubljano ali z red-
nim avtobusom Bled—Ljubljana ali s brzo-
vlakom, zato je tudi odhod različen in ne
ob gotovi uri. Če je prostor, se lahko pri-
ključijo tudi drugi izletniki v Ljubljani. To-
re tu nikakor ne gre za redni dnevni pre-
voz izletnikov, temveč za priložnostni iz-
let, ki zavisi od blejskih letoviščarjev. No-
ticia v časopisih, da se vrše redni izleti, je
pogrešna, zakrivil jo je uradnik, ki je ko-
naj mesec dni v službi in ni bil točno in-
formiran.

KINO UNION, tel. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri ter
jutri na praznik ob 15., 17., 19. in 21.

Ana
Karenina

Po nesmrtnem romanu L. N. Tolstega

V glavni vlogi božanska

Greta Garbo

v svoji najdovršenejši, najlepši film-
ski kreaciji

— **I. »Bonboniere«** v Ljubljani prisojio
svoje ceneje odjemalce, da vrnemo na
znanje, da so ob nedeljah in praznikih
dopolnila sopot »Bonboniere« odprte.

— **I. Belokrajinski dan v Ljubljani.** Pol-
karni institut Glasbene Matice ljubljanske
nam je lanko leto pripravil Koroliški dan
in pokazal različne koroške narodne običa-
je, predvsem Stehvanje. V nedeljo 13. sep-
tembra bo v Ljubljani Belokrajinski dan, ki
ga priredi Glasbena Matica v zvezi z dru-
štvom Bela Krajina. Videli bomo 8 tipičnih
narodnih plesov in običajev, ki jih bodo iz-
vajali Černomalci in Metličani, ki se pripe-
ljejo nalašč za to v Ljubljano, da sermari-
jo Ljubljancem in druge goste z najlepšimi
narodnimi umetninami. Veliko smo brali že
o Zelenem Jurju od najmlajšega do najsta-
rejšega, vsem nam je znana Otton Zupančič-
čeva pesem Zeleni Jurj. Koliko pa je med
nami takih, ki so v resnici videli kako mla-
di Belokranjci pripeljejo Zelenega Jurja v
deželo. To in še 7 drugih običajev in ples-
ov bo izvajalci v nedeljo dne 13. t. m. ob
15 na letnem telovadišču ljubljanskega So-
kola v Tivoliju. Sedeži na tribuni bodo od
srede dalje na razpolago v knjigarni Glas-
bene Matice.

— **I. Kupite »pitke«** preproge na vles-
ajem, paviljon F!

Oglejte si program na
VELESEJMU

v restavraciji »VOLGA«

Svetovni artist. Godbe prvotnega.

SABANI OBIRNEGA PROGRAMA

SE VREŠ PREDSTAVE DNEVNO

OB 7. URI SVEČE

— **I. Film o ameriških televizijah.** V ki-
nu Moste je na sporedu film »Gangster-
ji«, ki nam kaže bag mlađe šare pred
ameriškim televizij in potojijo. V glavni
vlogi nastopajo Silvia Sidney, Malvyn
Douglas in Alan Baxter. Poleg tega lahko
vidite v kinu Moste tudi berljinsko olim-
piado v filmu. Na filmskem platnu se
nam pokaže tudi naš najodličnejši so-
kolaki telovadec štukelj, kako nastopa v
tekmi mednarodni konkurenci. Predstave
bodo jutri ob 16., 18.30 in 21., v sredo ob
16.30 in 20.30, v četrtek in petek tudi
ob 16.30 in 20.30. V sobota pa pride konč-
no v kino Moste slovit film Jana Kiep-
ura »Daj mi to noč«. Vika komedija za
cenzuro filmov je namreč razsvetljavila
odločbo banske uprave, s katero je bil ta
film prepovedan. Kralja temeristov bomo

torej slišali tudi v kinu Moste, kjer bo
pel od 12. do 15. t. m. v svojem krasnem.
nepomembnem filmu »Daj mi to noč«.

— **Zdravstveno trgovanje s poroča,** da bodo
trgovine jutri v torek 8. t. m. ves dan za-
prte.

— **I. Česa se bo učila naša mladina v glas-
benih tečajih?** 1. Otroški pevski zbor naj-
mlajših (od 3. do 7. leta), ki je že lanko
leto večkrat javno nastopil, bo svoje delo
nadaljeval in se bo izpopolnil s praktičnim
poukom v glasbeni teoriji in s skupno igro
na otrokom primernih instrumentih. 2. Mu-
dinski pevski zbor, ki se bo po potrebi de-
lil v dve skupini, bo slišal solski mladini
priliko, da obnovi in poglobi v šoli pridob-
ljeno znanje petja in glasbene teorije in da
se pod strokovnim vodstvom učil harmonije
ter sama tvorijo male skladbe na primerne
besedila. Najuspešnejše pesmi bodo izjav-
ne. 3. Vsi oni, ki jih nerazvit sluh ovira
pri petju, se bodo vadili v posebnem toča-
ju, ki je tekom let pokazal presenetljive
uspehe. 4. Poleg navedenih predmetov se
bo vršil pouk klavirja, violine, vršile se
bodo ansambelske vaje godal in poučevala
se bo igra na harmoniko (vseh vrst). Že la-
ni so harmonikarji, ki so se tukaj učili, želi
velike uspehe na različnih prireditvah, med
drugim tudi na novinarskem koncertu.
Starši hitite z vpisovanjem. Prijave dne-
vo od 10. do 11. in od 13. do 17., Bleiwei-
sova cesta 21., pritrlije.

ZVOCNI KINO SOKOLSKI DOM

v šiški, telefon 35-87

Jutri v torek ob 5., 7. in 9. uri,
v sredo in četrtek ob pol 9. uri

Marija Baškircčeva

Film je sniman po motivih dnevnika
lepe umetnice. — LILI DARVAS,
HANS JARAY, SZOKE SZAKALL

V soboto:

TAJNI KURIR

Hans Albers

— **I. Avtomobilski izleti:** 17. do 24. sep-
tembra v Rim. 20. septembra enodnevni
izlet po Koroliški. Prijave: Okornova iz-
letna pisarna, Ljubljana, hotel Slon, tele-
fon 26-45.

— **I. Sokolska prireditev v Mostah** se v
nedeljo ni mogla vršiti zaradi neugodne-
ga vremena in je preložena na jutranji
praznik 8. septembra.

— **I. Umetnostna razstava slik in kipov**
prof. Franceta Kralja je odprta dnevno od
9. do 19. v Jakopičevem paviljonu. Ilustri-
ran katalog 5 Din pri blagajni.

— **I. Občinstvo opozarjamo,** da se spreje-
majo priglasit za abonma dnevno v veži
dramskega gledališča od 10. do 12. in od
15. do 17. ure. Znatno znižani obroki za
abonma omogočajo vsakomur, da postane
abonent.

— **I. Društvo »Tabore«** — Jutri izlet na Kr-
tarino. Zbirališče ob 6. pred Narodnim do-
mom. Člani in prijatelji pridite!

— **I. Vpisovanje v plesno šolo Mete Vid-
marjeve** vsak dan od 18. do 19. v Gajevi 9.

— **I. Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo.**
Letošnje vpisovanje vajencev v obrtno na-
daljevalno šolo bo v ponedeljek 7. t. m. ob
16. uri popoldne v šolski pisarni na Vodah,
za vajeke pa v sredo 9. t. m. ob istem ča-
su in istotam. Vsak naj prinese s seboj
zadnje šolske izpričevalo.

— **Tukajšnji »Zvon«** bo zopet poklivil »vo-
je delovanje. Sprejel bo več novih članov,
ker so nekateri odšli k vojakom. Prijavijo
se naj pri zborovodji, ker se bo prva vaja
začela že v četrtek 10. t. m. ob pol 8. uri
zvečer v sokolskem domu.

— **Obratovanje v septembru.** Rudnik bo
v septembru obratoval 15 dni in sicer po-
leg 1., 2. in 4. se 9., 10., 12., 13., 18., 19., 22.,
23., 25., 29. in 30. Tudi lani v septembru je
rudnik obratoval 15 dni.

— **Beračenje.** V zadnjem času se je v
naši dolini zopet močno razpasla beraška
nadloga. Najbolj nadležni so berači, ki pri-
hajajo v Trbovlje iz drugih krajev ter se
sklicujejo na dolgoletno delo pri rudniku,
kar pa v večini primerov ne drži. Trbovlje
obiskujejo zlasti ob plačilnih dnevih vsi
mogoči klateži in delomranci od blizu
in daleč, večinoma močni in za delo spo-
sobni. Treba bi bilo res energičnih ukrepov,
da se ta beraška nadloga iz drugih krajev v
našo dolino nekoliko zajezi, ker ima naša
občina s lastnimi reveci dovolj skrbni in
strokovni. Ti tuji klateži so pri beračenju še
predpri in se niti ne zadovolje s ponu-
jano jim hrano ali občinskimi ubožnimi
listki, kar dokazuje, da imajo beračev, potepuhov
in delomrancev.

— **Sokolski oder.** Tukajšnje sokolsko gle-
dališče pripravlja humoristično igr »Kari-
jera kancista Wineca«, ki pride na sokol-
ski oder koncem tega meseca kot prva v
programu letošnje gledališke sezone.

— **Dela na rekonstrukciji ceste Trbovlje-
Savinjska dolina** se bližajo koncu. Zaklju-
čuje se gradbeno rekonstruirane ceste v
odseku pod Lizo. to je proti Savinjski do-
lini. Ko bo to delo izvršeno, bo cesta izro-
čena prometu. Gradbeno vodstvo sicer že
sedaj propuša lažja vozila in osebne avto-
mobile, toda vožnja s tovornimi vozili za-
konkrat se ni dovoljena, bo pa naša predvi-

dmo tekmo 14 dni odprta tudi za težji
promet. Na tej cesti bodo lahko vozili naj-
težji avtomobili, tako tovorni kakor omni-
busi, ker je cesta povsod dovolj razširjena
in so tudi serpentine zelo razširjene in je
vzporedni povsod zmanjšana. — Rekonstruirana
cesta bo velikega gospodarskega in tujsko-
prometnega pomena tako za Zasavje, ka-
kor za Savinjsko dolino, prav posebej pa
še, ko bo zgrajena nova cesta Trbovlje-
Zagorje preko Slažnika. Doslej so morali
avtomobilisti voziti v Trbovlje iz Ljubljane,
Dolenjske ali Gorenjske preko Celja,
Laškega in Hrastnika, ali pa preko strme-
ga klanca in slabe poti preko Zagorja, ker
je bila stara cesta iz Savinjske doline pre-
cej Podmeje bolj podobna razrvani kmečki
poti, kakor pa banovinski cesti. Rekon-
struirana cesta pa bo v polni meri odgo-
varjala in služila gospodarskim in tujsko-
prometnim namenom obeh krajev tu in on-
stran Mrzlice in Krške planine.

— **Delitev moke delavstvu.** Prihodnje dni
bo rudarskemu delavstvu zopet razdeljena
moka iz količine, ki jo je delavstvu pred
meseči naklonila TPD. Tudi tokrat prejme
delavec po 6 kg pšenice moka, vsak dru-
žinski član pa po 3 kg. Za delavce zapad-
nega obrata se bo delila 9. septembra, za
delavstvo vzhodnega obrata in obrata pri-
dobivanja zasipa 10. septembra in za de-
lavce obrata separacije, delavnice, elektro-
obrata, zunanega obrata, podjetja inž. Du-
kič in drug ter zamudnike pa 11. septem-
bra. Vrečice za moko mora prinesiti vsak-
do s seboj. Kdor do vključno 11. septembra
po lastni krivdi ne bi prišel po moko, iz-
gubi pravico do iste.

Iz Maribora

— **Nova šola na meji** odprta. Včeraj
popoldne so v Gradišču, nedaleč od avstrijske
meje ob prisotnosti številne množice
otvorili novo šolo, ki bo najprej spomenik
Ciril-Metode družbe in njenega plodonos-
nega delovanja. Nova obojna šola je zra-
sla iz žrtve naših idealnih narodno-obramb-
nih delavcev, ki so premostili vse ovire in
postavili na meji mogočen branik naše kul-
ture in države. Med udeleženci te obojne
slovesnosti je bilo tudi zelo mnogo Mari-
borčanov.

— **Solstvo.** Vpisovanje v vse razrede tr-
govsko nadaljevalne šole bo v torek, 15. t.
m. od 15. do 18. ure v pisarni ravnatelja
na Zrinskih trgih 1. K vpisovanju je tre-
ba prinesiti spričevalo, rojstni list, 2. rodov-
nični in

Med obiralci hmelja Savinjski hmelj eden najboljših

Ljubljana, 7. septembra.
Čim se spustiš s trojanskega klanca proti Vranskemu, začutiš, da je ozračje parumirano. Če nisi bil še nikdar med hmeljskimi nasadi, ko cvete ta čudovita »rožica«, si ne boš mogel razlagati, kaj tako opojno, »diskretno« diši. In ta blagi vonj privablja procesije romarjev v Savinjsko dolino te dni.

ROMARJI PRIHAJAJO...

Tudi tega si ne boš mogel takoj razložiti, kam romajo te dolge vrste ljudi iz bivše Kranjske proti trojanskemu klanecu. Na prvi pogled se zdi, da so romarji. Pravi so in utrujeni, kdove, koliko poti imajo za seboj. Govore dolensko narečje. Mladi in stari so in tudi mnogo otrok je med njimi. Nekateri imajo oprtane koše, večina jih pa nosi cekarje. Nekateri ženice gredo sključene in težko vlečejo noge za seboj. Pot je še dolga. Ko bi jih vsaj dohitel kakšen voz. Poprosili bi voznika in morda bi se jih usmili. Toda ob nedeljah ni kmečkih vozov na cesti, da bi pa koga povabil avtomobilist na mehke sedeže, se ubogim ljudem seveda ne sme niti sanjati. In tako romajo počasi, največ po 5-6 km na uro. Vendar ni nič posebnega, če prehodijo v nekaj dneh tudi do 100 km... Tako daleč diši hmelj...

Krasen hmeljski nasad, last g. Rudolfa Horvata iz Zalca.

Nekateri »romarje« so srečnejši. Najeli so voznika in se peljejo. Od drugih strani se pa pripeljejo z vlakom. Sicer je tesno na vozu, da ne more nihče niti iztegniti noge in ne premakniti roke. Vendar so veseli. Skoraj ves čas pojo. Nekateri starejše ženske so zelo zgovorne in marsikoga »zagovore« med potjo. Ljudje jih že dobro poznajo, zato se upa spustiti z njimi v besedno bitko, kdor ne ve, da so obiralke hmelja tudi sicer najboljše obiralke.

POEZIJA IN PROZA

Clovek bi mislil, da ni prijetnejšega dela na prostem, kakor obiranje hmelja. Trgaš samo dišeče cvetje ali kobiljce in se ti ni treba niti pripogibati. Visoke hmeljeveke izpuliš med obiranjem. Vse diši po hmelju. Avgustovsko solnce prijetno greje, pripeke ni več. Med nepreglednimi nasadi se rde rdeče rute kakor cvetoči mak na polju. Menda imajo obiralke svojo modo, ker je večina rut rdečih. Rdeče rute in zelen hmelj. Povsod obirajo, ne glede na nedeljo ali praznik. Kdaj začnejo zjutraj, ne moreš ugotoviti, ker so obiralke že med nasadi, ko se še ni niti dobro zdanilo.

»Romarje« radi pojo, obiralke med nasadi pa le redko zapojejo. Obiranje hmelja je akordno delo. S tem je povedano prav za prav vse. Obiralci mislijo vse dan predvsem na to, kako bi čim prej obrali čim več hmelja. Gre za zaslužek. Čim več oberejo, tem več zaslužijo. Letos prejemajo od mernika 1,5 Din, ako jim gospodar daje tudi hrano, sicer pa 2 Din. Računajo, da nabere obiralec po 10 do 12 mernikov hmelja na dan. Morda tudi nekoliko več, toda tedaj ne utegne mnogo spiti ponoci. Spe po lopah in sklednih na senu. Počitka opoldne navadno ne poznajo. Čim je obed končan, se vrnejo na delo. Za nikogar ni razlike, ne za otroke in stare. Med obiralci je največ deklet, ki krote z nepretrganim delom od noči do noči svoj življenjski silo. Toda nekatere so baje kljub temu pripravljene zaplesati zvečer, če se ponudi prilika in včasih ne morejo zaspati, ko jim dražee vonj hmelja razvneva kri. Ne, deklet ne užene vesedni napor in med delom ne pozabijo smejati se. Pač pa

je ugnalo starejša ženska življenje. Mnoge prihajajo obirat hmelj leto za letom s otroki. V 14 dneh delajo, kakor da bodo živele vse leto od tega zaslužka.

Gospodarji najemajo navadno svoje stalne delavce. Ko je čas obiranja, brzo javijo obiralcem, ki gredo takoj na pot in pustijo doma vse delo. Po večini so revni kočarji na Dolenskem. Obiralci pa prihajajo tudi iz drugih pokrajin, iz šmarskega in konjskega okraja, kjer je pač največja revščina. Čeprav obiralci ne zaslužijo mnogo, vendar marsikateri gospodar, ki je v primeri z njimi pravi kapitalist, težko plača obiralce. Ko je pridelek slab ali so nizke cene, hmeljar pogosto ne izkupi niti toliko za hmelj, da bi z izkupičkom plačal obiralce. Značilno je, da Savinjska dolina nima obiralcev za svoj hmelj. Že od njega dni je v veljavi nekakšen nenapisan zakon, da domačini »ne smejo« obirati hmelja. Menda bi bilo to proti njihovi časti. Toda ne smemo pozabiti, da bi Savinjska dolina ne mogla spraviti sama skupaj toliko delavcev, da bi o pravem času obrali hmelj, ko je čas obiranja. Obiranje je zelo zamudno in pomisliti je treba, da je v Savinjski dolini okrog 2.000 ha hmeljskih nasadov.

Pridelovanje hmelja v Savinjski dolini ima že dolgo tradicijo ter kulturo. O Savinjski dolini, ki je nedvomno ena najlepših in prirodnostno najbogatejših slovenskih dolin ter središče Slovenije — ne le prometno, temveč tudi geografsko, pri nas za čudo malo pišemo. Savinjska dolina ima številna velika naselja, lepe trge in najlepše kmetije pri nas. Kmet v Savinjski dolini je pri nas najbolj napreden, kar se pozna že takoj na zunaj. Ne le po krmnih hmeljskih nasadih, kjer pridelujejo enega najboljših hmeljskih pridelkov na svetu, temveč tudi in predvsem na gospodarskih poslojih. Stopnjo kmetijstva in kulturni razvoj kmečkega prebivalstva spoznaš najprej in najzanesljiveje na kmečkih gospodarskih poslojih. Najbolj zaostale naše pokrajine so, kjer se razliva gnojica pred hišami in celo na cestah. Česar pa v Savinjski dolini ne moreš videti.

PO OBIRANJU SE SELE ZACENJAJO SKRBI

Ni dovolj hmelj le pridelati ter ga obvarovati pred številnimi boleznimi. Ni še konec skrbi, ko je hmelj srečno obran v lepem vremenu. Šele tedaj se začne prave skrbi. Povsod opažamo nenavaden nemir, čim začno obirati hmelj. Ljudi se polasača nervoznost, kar je poseben pojav med kmeti. Kmet navadno ne pozna nervoznosti in vedno ohrani hladnokrvnost, dokler je zgolj kmet, zaverovan v svoje delo. Njegov temperament pride do izraza lahko le ob praznikih in v urah, ko se posveča zgolj družinskim skrbem. Hmeljarji so pa poseben tip kmeta. Čeprav ni posrečena primera, vendar jo lahko rabimo: »ekoliko so podobni borzjancem, ko nastane nemir na borzi. In v Savinjski dolini nastane takšen nemir, ko se začne bližati čas hmeljske kupcije. Hmeljarji se tako zagrižejo v svoje delo in skrbi, da se ne utegnejo več posvetiti ničemu drugemu. Govore le o hmelju. Če citajo liste, jih samo zato, da bi zvedeli, kakšne cene se obetajo hmelju in kakšen je položaj na svetovnem trgu. Nervoznost narašča od dne do dne.

Med obiranjem so gospodarji navadno med nasadi. Opravljajo častno delo, dele obiralcem listke za obran hmelj. Navadno merijo obran hmelj vsaki dve uri in ga odvažajo v sušilnico. Sušilnice so velika poslopja, povsem samostojna od drugih gospodarskih poslopih. Če si ogledaš takšno sušilnico, sprevidiš, da hmeljar ne more postati kdorkoli, kajti brez cvenka sušilnice ne moreš sezidati. Potrebne so velike investicije ter ni vseeno, če si kmet postavi kozelec ali sezida sušilnico za hmelj, ki je prav za prav neke vrste industrijski obrat. Hmelj postane šele tedaj tristo blago, ko je dobro in pravilno posušeno, in sicer tako, da ostane cvetje zeleno. Sušijo ga z vročim zrakom, do 50° C toploti. Kurilnica v sušilnici je podobna kurilnici centralne kurjave, toda »radiatori«, pločevinaste cevi, so tik ob peči. Peč sesa mrzel zrak, segret in dim pa odhaja iz nje skozi radiatore. Nad njimi so v treh etažah mrežasti stropi. V najvišjo etažo potegnejo hmelj po dvigalu in ga stresejo na mrežo, kjer se suši po dve uri, nakar delavec potegne za vzvod, strop se odpre in hmelj pade v spodnjo etažo, kjer se suši zopet dve uri in prav tako se suši še na najnižji mreži po dve uri. — Povsem suh tehta na mernik le okrog 70 dkg. Zdjaj pa pomisli, da je včasih kg hmelja samo po 10 Din! Morda si zdaj lahko vsaj nekoliko razlagate nervoznost, ki vlada te dni v Savinjski dolini. Hmelj je tu življenjsko vprašanje.

Levanovski v polarnih krajih

15 milij od zaliva Ambarčik blizu izliva reke Kolime sta se znova srečala sovjetska letalca Levanovski in Molokov. Levanovski se je vrnil po kratkem poskusu dočeti Bulun. Gosta megla nad tundro je kazala drzemu letalcu naj opusti svoj namen poleteti iz Kalifornije v Moskvo, toda Levanovski se za meglo ni zmenil, na drugi strani pa tudi ni hotel tvegati svojega in življenja svojega mehanika Levčenko ter razbiti poverjenega me letala v neprehodnih tundrah. Prvi je startal Molokov. V Ambarčiku so zastirali nebo nizki oblaki, deževalo je in vremenska poročila niso obetala nič dobrega. Molokov je pogumno poglal letalo v gosto meglo in po 18urnem poletu je srečno dosegel zaliv Tiksi.

Vse kaže, da je Molokovo letalo bolje zgrajeno in prilagojeno poletom nad polarnimi kraji kakor letalo Levanovskega. To je letel kovinski čoln modre barve, čudovito odporen proti vsem vremenskim nevarnostim. Levanovski ima sijajno opremljeno letalo N 208, modre barve z rdečim repom. V kabini je 8 mehkih naslanjačev, postelja, električna razsvetljava in kurjava. V Bulunu so nestrpno pričakovali Levanovskega. Tam so bili zbrani ribiči, pastirji severnih jelenov in prebivalci tundre. Pihal je močan veter, Levanovski je sporočil po radiu, da bo polet opustil, če se vreme ne zboljša in da poleti v Jakutsk nad Kolimo. Vihar se ni podelil in prišla je nova vest, da leti Levanovski v Bulun preko zaliva Tiksi. Bežal je pred meglo in oblaki v veliko višino, kjer se je zanašal samo na svoje aparate. Prilitel je v Bulun v pilih devetih urah. Prilitel je, da je letel skoraj ves čas nad gosto meglo, ponekod je snežilo; v Arktidi se že oglašja zima. Iz Buluna je krenil proti Jakutsku.

Kino in kapelica v vlak

Železniške družbe po vsem svetu si prizadevajo nuditi potnikom na dolgih progah čim več udobnosti. Zato so ustvarile v vlake jedilne, spalne, radijske in plesne vagon, zadnji dve leti pa vozijo v Angliji tudi kinematografski vagoni. Prvi poskus so napravili lani v maju na progi London Leeds. Uspeh je bil tako velik, da so uvedli zdaj drugi kinematografski vagon na progi Leeds-Edinburgh. V železniškem kinu je prostora za 52 gledalcev. Običajno filmsko platno nadomestuje stena iz motnega stekla. Rabi se samo negorljiv film in zato smejo gledalci tudi kaditi. Posebna naprava skrbi, da se ne sliši ropotanje koles, kar bi motilo ljudi pri zvočnih filmih. Poskuse s kinom v vlakih delajo zdaj tudi na ameriških železnicah.

V afriškem Sudanu imajo pa posebne vagonce s kapelkami kjer vsak dan opravljajo duhovniki službo božjo. S tem je omogočeno Angležem, živčim daleč od sveta, izpolnjevati verske dolžnosti. V zgodovini železnic pa to ni nič novega, saj so imeli kapelico v vlaku že pred vojno Rusi na sibirski železnici.

Zaščita žen in otrok v Rusiji

Osnutek novega sovjetskega zakona proti odpravi telesnega plodu je dvignil po vsej Rusiji živahno polemiko. Ta novi pokret, ki se je začel prav za prav že pred dobrim letom je dokaz, kako se po raznih novotarijah javno mnenje zopet vrača k družini, k normalnemu razmerju med moškim in žensko. Zdjaj so v Rusiji dani vsi gmojni pogoji za tak zakon. Za zaščito žen in otrok je izgrajeno bogato omrežje socialnega skrbstva, ki ga pa je treba še razširiti z novimi zavetili za porodnice in dojenčke.

Po novem zakonu bo do leta 1933 postavljenih v mestih 11.000 postelj za porodnice, na kmetih pa 32.000. Do tega leta mora biti podvojeno število mest v otroških zavetjih, ki naj jih bo 80.000. na kmetih pa celo 4 milijone. Treba bo pa najti tudi sredstva, da bodo otroška zavetišča dostopna tudi otrokom najsiromašnejših staršev. Državna podpora za otroke se bo izplačevala že družinam s 6 otroki in sicer po 2000 rubljev na vsakega otroka letno do 5. leta. Rodbine, ki imajo 7 otrok, bodo dobivale podporo za vsakega otroka do 10. leta. Mati desetih otrok bo dobila ob rojstvu vsakega nadaljnjega otroka enkratno nagrado v znesku 5000 rubljev, v štirih naslednjih letih pa po 3000 rubljev letno. Na drugi strani se pa ponovno znižajo alimentacijski prispevki, kar kaže na zboljšanje socialnega položaja žene in njene neodvisnosti od moža. Vidimo torej, da tudi Sovjetska Rusija v tem pogledu posnema fašistične države.

Ljudje prisegajo da so berači

Soba z največjim prometom — Ojoj, kako stroškovnik raste

Ljubljana, 7. septembra.

Tri sobe na sodnji so slavne in znane, in sicer št. 28, št. 79 in št. 17. Številka 17 je pa brez dvoma najbolj obiskovana soba na ljubljanski sodnji. Nekaj advokat mi je rekel, da bi imel pisarno samo 3 mesece v letu odprto, če bi imel tak promet, kakršen je na sobi št. 17. Polnih 9 mesecev bi lahko počival in užival od dobička, ki bi mu ga prinesli trije meseci. V tej sobi ljudje prisegajo, da so berači, odtod namreč tak promet.

Gospodje in gospodične juristi imajo polne roke dela. Ni namreč kar tako lahko vsiljati pred sodnijo za berača. Doga pot je od trenutka, ko vneti advokat vžoji tožbo za toliko in toliko dinarjev, do trenutka, ko je treba pred sodnikom dvigniti tri prste in prisesti, da si berač. Vmes je trnjeva pot loženčeva, ki mora na sodnijo k zaslišanju, in veselo upanje podjetnega advokata, ki ga preganja kakor divjo zver z akti, ki so čedalje bolj obošni in v katerih je rubrika, ki ima to čudovito lastnost, da narašča in narašča od akta do akta. Nad to rubriko stoji zapisano: Stroškovnik.

Vmes je tudi delikatna misija gospoda izvršilnega organa, ki pride zgodaj zjutraj in poteka na vrata, ko človek še spi in sanja o glavnem dobitku. Da bi ti gospodji izvršilni organi vsaj verjeli človeku v takih kočljivih položajih? Pa ne verjamemo. Tudi gospodinja mora vedeti, da je rubijo. Soba na oprava spada namreč med delikatese, ki leže izvršilnim organom, in jasno je, da ti ne verjamemo, da je vsa sobna oprema last gospe gospodnje. Na ta način izve le-ta, da je rubijo.

No, naposled prideš v sobo št. 17. Izpolni mora posebno listino, kjer je našeto prav vse, kar potrebujejo za življenje prebivalci Zemlje in kar se lahko imenuje od pamtike do najmodernejših časov njim lastnina. Koliko imaš hlač, koliko spodnjih hlač, koliko robcev in perila sploh itd. Na zadnje moraš odgovoriti še na veliko vprašanje, ali imaš vst. Moglo je, da imaš še kaj, kar imenuješ svojo lastnino, pa nisi tudi tega naštel, ker te niso po njem vprašali. Četudi te niso vprašali, moraš imeti vest, ki ti pred prisego posepne: »Zamolčal si, da imaš še to in to, ne prisegaj!« Vse seveda pod pogojem, da imaš vest. Gospodje in gospodične juristi imajo lorej polne roke dela... oprema je ponavadi last žene, kuhinjska posoda tudi, gotovi-

ne ni več v žepu kakor 2 ali 3 Din. Tako po dolgem vpraševanju zadeva dožori do prisega.

Sodniki bi morali delati globoko v noč čez uradne ure, če bi vsak posamezno prisegal na sodniji, da je berač. Do drugega dela ne bi sploh prišli gospodje sodniki. Zato ljudje prisegajo v skupinah. Postrojijo se pred sodnikom in prisegajo, da so berači. Tako nam Bog pomagaj!

Stroškovnika na moremo pozabiti. Stroškovnik se kar naprej redi in debeli. Po prisegi vzhodne »dopolnjeno je« in zadrema v sladkem upanju na boljše čase, ko se mu bo usoda zopet nasmešila in bo lahko pridobil novo plast masti na svojem trebuhu, ki se mu je gnusno napihnil na dolgi poti od tožbe do prisega.

SAM JE TRDIL, DA JO JE HOTEL UBITI

Orjaški kovaški pomočnik Bulovec Martin, star okoli 50 let in doma iz Senčurja, je stopil pred sodnike malega čenata s predsednikom dr. Kovačem. Obtožnica mu je očitala tečaj zločin. Hotel je ubiti zlit trskim kozarcem in a stolom gospo Ivano iz Senčurja. Samo naključje je bilo pripisati, da je silni zamah presrečala miza. Gospa bi sicer obležala z zdrobljeno glavo.

Po napadu so kovača aretirali in glej čudo, priznal je orožnikom in tudi pozneje preiskovalnemu sodniku, da je hotel gospo ubiti. Postal je njen smrtni sovražnik, ker je nekoč pričala, da je kovač res lahko miseln seln človek. Kovačevu sovražstvo je prikipelo do vrhunca, ko so mu pred meseci prodali posestvo na dražbi. Začel je piti iz obupa. Pijan je bil tudi takrat, ko je napadel v gostilni gospo Ivano. Pil je žganje. Nenadoma ga je pograbilo, planil je proti njej, ki se je upala priti proti njemu, in zavil tel je stol ter oplazil...

Kakor rečeno, gospe je miza rešila življenje, le roko ji je kovač poškodoval.

Pred mali senat je kovač prišel že do dela izreznjen. Priznal je, da je tedaj izjavil, da je imel namen gospo ubiti, tola bil je tako razburjen, da ni vedel, kaj govori. V gostilni je pil in v obupu in vjane nosti je planil nad Ivano. Tudi kovačev branilec se je trudil na vse načine, da bi sodnike prepričal, da kovač ni imel zločinskega namena. Sodniki so res spoznali, da je Bulovec izvršil dejanje v veliki razburjenosti in zmedbi in so mu naložili samo 3 mesece strogega zaporar zaradi prestopka zoper življenje in telo.

Ptičji Jakob na velesejmu

Ljubljana, 7. septembra.

Cpoštofana kospot!
Man nennt mich den
Vogel — Jakob, bin
us Nemško und bring
Euoh die allerletzten
Neuheiten von perlin-
ca semen.

Da sehens a klans
Pfeiferi, a pisalka
— so, ganz klein,
man steekts auf die
Zungen, so und
truetks auf den Gau-
men auf, so — und
jetzt pfeite schon:
Ci-ci-fuj. Mal, zelen
klobuček mu čepi kot
pokrovka na glavi.

Na mizi pred sabo ima predpotopen gramofon in vso ono malo kramo, iz katere zna z brezprimerno virtuoznostjo — kot vsi dežnikarji — kovati denar. So, meine cpoštofana kospot! Mit der pisalka können a sfinn, an kojn, an bes, a mačka, a raca, an kanalež und an jeden Vogel imitieren. Sehens hier an alten Rucksack — drin steekt a bes, a raca und a sfinn, alle die Vieher sa tri dinar — soviel kost nämlich de pisalka. Der »Bes« na mille vize cvili, die »Sfinn« krulli, die mačka« miafka und die »raca« se dere tako strahotno, da gledavci kar odkakujejo. Schauns cpoštofana kaspot — alles das samo za tri dinar. Kommens amal spät aus dem Wirtschhaus, haben den Haustürschlüssel vergessen, die kospa will nicht aufmachen, da brauchens blos die sfinn imitieren und die kospa rennt wie die Feuerwehr aus dem Haus, da sie glaubt, es ist gekommen a tat, der die sfinn klauen will. Daweil is er nur a Messe-sfinn sa tri dinar, und Sie schlupfen inzwischen ins Bett. Gel' is das net lustig!

Na, en jetat a kanarček — in že mu vre-jo iz ust prelesne melodije najboljšega vrvicea. Wenn Sie kan kanarček haben, dann

baun Sie sich an Käfig und setzen sich selber eini und machen selber an kanarček, an Messe-kanarček sa tri dinar. In ima vso polno oprava z usti in seveda tudi z rokami, ker ne more dovolj hitro zavijati in oddajati a Messe-pisalka za tri dinar.

Sie san Autofahrer — Ihre Huppe ist kaputt — und schon »buuuu-buuuu« der Wachmann lässt sie passieren, da er glaubt, Sie haben a ordentliche Huppen, Sie lachen ins Fäustchen, da Sie sich 70 Dinar erspart haben wieder mit dieser kleinen Messe-pisalka sa tri dinar.

In tako dalje, furt a furt, die pisalka sa tri dinar. An alten, taubstummen kojn können für an Vollbluthengst verkaufen mit dieser pisalka sa tri dinar in ze zarezgeta najpolnokrvnejši zrobec. Naj bo kakorkoli, eno je gotovo: »Vogel-Jakob« je umetnik, na stotine »cpoštofana kospot« se mu dnevno nasameje prav od srca zwegen der pisalka sa tri dinar in zato Tebi stotisoč sreč umetnik Vogel-Jakob.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

EMILE GABORIAU ZAKONSKI IN NEZAKONSKI SIN ROMAN.

Ko je hišico našela, se je naselila v nji še istega dne in potrošila kakih sto frankov za njeno ureditev. Bila je žena štiri- ali petinpetdesetlet let, dobro ohranjena, krepka in trdnega zdravja. Nihče ni vedel, zakaj si je izbrala za bivališče kraj, kjer ni nikogar poznala. Smatrali so jo za Normandko, ker so jo videli čisto zjutraj v volneno čepico na glavi. Toda to nočno pokrivalo ji ni brnilo, da bi ne bila čez dan zelo kokezna. Nosila je navadno zelo lepo obleko, k svojim čepicam je pripelala mnogo travkov in rada se je lišpala z nakitom. Nedvomno je prebivala prej ob morju, kajti more in ladje so se neprestano pojavljale v njenih pogovorih z ljudmi.

Nerada je govorila o svojem možu, o katerem je pravila, da se je ponesrečil na morju. Samo enkrat je dejala svoji meharici vprico tri ljudi: Na svetu še ni bilo v zakonu nesrečnejše žene od mene. Ob neki drugi priliki je pa dejala: Nova metla dobro pometaj; moj raniki mož me je ljubil samo leto dni.

Vdova Lerougeeva je veljala za bogato ali vsaj za premožno. Lakomna ni bila. Neki ženi v Ma'masonu je posodila za najemnin šestdeset frankov in ni hotela, da bi jih vrnila. Nekemu ribiču v Port-

Marij je posodila dvesto frankov. Rada je dobro živela, trošila je mnogo za hrano, vino je pa naročala kar v sodskih. Njena zabava je bila gostiti žnace in njene večerje so slovele daleč naokrog. Če ji je kdo laskal, da je bogata, ni nič kaj posebno ugovarjala. Često so jo ljudje slišali praviti: Dohodkov nimam, pač pa imam vse, kar potrebujem. Če bi hotela še več denarja, bi ga dobila.

Drugeče je pa niso nikoli slišali, da bi le z besedico omenila svojo preteklost, svoj domači kraj ali rodbino. Bila je zgovorna, toda kadar se je razgovorila, je govorila o bližnjih samo slabo. Vendar se pa morala dobro poznati svet. Ker je bila zelo nezaupljiva, se je zapirala doma kakor v trdnjavi. Zvečer ni nikoli zapustila svoje hišice. O nji je bilo znano, da se pri večerji navadno napije in hodi zgo-daj spat. Redko so videli sosede pri nji gosta. — Štiri ali petkrat so videli neko damo z mladeničem, nekoč pa dva gospoda — starega z mnogimi odlikovanji na prsih in mladelega. Ta dva sta se pripeljala v krasni kočiji.

Skratka, posebno priljubljena ni bila. Često je govorila žalivo in čudno, če pomislimo, da so prihajale take besede iz ust žene njene starosti. Nekoč so jo slišali, kako je dajala nekemu dekletu zelo nesramne nasvete. Neki prekaljevalec v Bougivalu, ki mu kupčije mislo še posebno dobro, je pa na kljub temu lažil za njo. Zavrnila ga je, češ, da je sita enega zakona. Sosede so pa dobro opazile, da je bil večkrat pri nji črnolasec visoke postave, že pri-

leten, oblečen v bluzo. Trdile so, da je njen ljub-šek.

Komisar je strnil vse te izpovedbe in baš ko je svoje delo končal, je prišel preiskovalni sodnik. Seboj je privedel šefa varnostne policije in enega njegovih agentov.

Kot preiskovalni sodnik je bil Daburon že na najboljšem glasu. Bil je marljiv, potrpežljiv in visoko nadarjen. znal je razplesti še tako zamotan klopčič in našti med tisočermi nitkami pravo. Nihče ni znal s tako neizprosno logiko razvozlati zapletenih problemov in našti pravega krivca. Odlikoval se je zlasti s tem, da je znal strniti dejstva in združiti v svezni obtežilnih dokazov še tako malenkostne in navidez brezpomembne okoliščnosti.

Pri vseh teh redkih lastnostih na ni kazalo, da je rojen za svojo težko službo. Opravljal jo je s strahom in pazil pri vsakem koraku, da bi ga velika moč ne zapeljala na kriva pota. Za nepričakovane drzne preokrete po katerih pride resnica kaj rada na dan, ni imel poguma.

Dolgo je trajalo, predno se je navadil posloovati tako kakor so poslovali njegovi tovariši. Tako mu je bilo zopremo varati obtoženca in nastavljal mu pasti. Na sodišču so o njem govorili: To je bojazljivec. Gotovo pa je, da so se mu že pri samem spominu na znane justične zmote težili lasje na glavi. On ni potreboval prepričanja, ne domnev, pa naj so bile še tako verjetne, temveč popolno gotovost. Ni poznal počitka, dokler obtoženec ni bil prisiljen povesti glave pred lasnim dokazom krivde. Šel je

tako daleč, da mu je zastopnik javnega tožilca smeje očital, da ne išče krivcev, temveč nedolžne.

Sei varnostne službe ni bil nihče drugi, nego slavn Gevrol. To je bil spreten mož, toda manjko mu je vztrajnosti in rad se je dal zasleptiti svoj neverjetni trmi. Če je izgubil sled, je to nerad priznal, še bolj nerad se je pa vračal nazaj. Bil je pa poln poguma in hladnokrvnosti tako, da ga ni bilo mogoče spraviti iz ravnotežja. V dozvedno slabem telesu se je skrivala ogromna moč in tako se ni bal spopada z nobenim zločincem, pa naj bi bil še tako nevaren.

Gevrolov pomočnik je bil tistega dne bivši kaznec, ki se je bil sprijaznil z zakoni, v svojem poklicu zelo izvežban dečko. Pisal se je Leroc.

Poličjski komisar, ki ga je jela odgovornost že težiti, je pozdravil preiskovalnega sodnika in oba agenta kot odrešenike. Pojasnil jima je v kratkih besedah položaj in prečital protokol.

— Ravnali ste prav, gospod komisar, — mu je dejal sodnik. Vse je zelo jasno, samo na nekaj ste pozabili.

— Na kaj? — je vprašal komisar.

— Katerega dne in ob kateri uri so vdovo Lerougeovo zadnjič videli?

— Baš sem se hotel dotakniti tega vprašanja. Srečali so jo na pustni torki ob pol šestih zvečer. Vračala se je iz Bougivala s košaro živil.

— Je gospod komisar prepričan, da je to točno?

— Je vprašal Gevrol.

Energično mlado dekle

Jakob Balu je obmolnil in čakal. Bil je ginjen in razburjen. Gospodična Duplantierova je dvignila k njemu krasne, črne oči mirnega pogleda. Odgovorila mu je s toplim, toda trdim glasom:

— Tudi jaz vas imam rada in pripravljena sem postati vaša žena.

Opotekel se je, tako neizmerna in nepričakovana je bila njegova sreča. Že več mesecev je strastno in vedno bolj vroče ljubil to postavno, mlado dekle. Toda bila je tako lepa, tako dostojanstvena, tako vzvišena, tako bogata... Videl jo je tako visoko nad seboj, da ni imel upanja, ne poguma priznati ji svojo ljubezen. Nocoj na plesu je pa ljubezen premagala njegovo bojazljivost in ves drhteč nad svojim pogumom, ne da bi pričakoval kaj drugega, razen zaničljive odklonitve, je izpregovoril v trenutku, ko sta ostala sama v praznem salonu.

Razvnet in zbečan je govoril o svoji radosti, o svoji hvalečnosti in o svojem navdušenju... Gospodična Duplantierova mu je nežno zvela svojo ročico, ki jo je krepko stiskal.

— Ljubim vas, ljubim vas, je ponovila. — Vaša žena bom. Dovoljujem vam stopiti pred mojega očeta in zaprositi ga za mojo roko. Najdete ga v igralnici.

— Takoj naj bi šel k njemu? — Seveda. Zakaj pa ne? Saj vendar ne nameravate priti k nam na svečan obisk v smokingu in belih rokavicah? To je že iz mode. Pojdite v igralnico, pokličite mojega očeta k oknu in recite mu, da sem vam dovolila zasnovati me. Odgovori vam »da«.

— Odgovori mi »da«? — Gospodična, oprostite, toda neizmerna sreča me je zbegala, oslepila. Zvesta, da me ljubite vi, ki vas tako obožujem... Sem brez premoženja, to dober veste, pa tudi brez trdnega položaja... A položaj vašega očeta... njegovo premoženje...

— Bogati smo baš dovolj, da se nam ni treba pečati s temi mučnimi vprašanji. Niste brez položaja, saj ste vendar advokat. Prepričana sem, da vas čaka sijajna bodočnost. Vpliv mojega očeta vam bo pomagal, jaz bom pa napela vse sile, da vam pripomorem k naglemu uspehu.

— Irena, hvaležen vam bom za vse. Toda nič mi ni tako dragoceno, kakor vi sama... Vaša ljubezen. Kaj pa vaša mati? Ali naj grem tudi k nji?

— Oče vas bo najbrž odvedel k nji. Sicer je pa to samo formalnost. Mati je vedno očetovega in mojega naziranja. Pojdite v igralnico, jaz pa počakam tu, da se vrnete.

Storil je tako ves srečen, obenem mu je bilo pa silno tesno pri srcu. Velemožni bogataš Duplantier, bivši visoki uradnik, ki je bil iz njega postal vplivni politik, mu je nagnjal mnogo strahu. Kako neki bo sprejel njegovo snubitev?

Bilo je kratko in jasno. Duplantier je baš vstajal od mize, kjer je igral bridge. Hladno je poslušal mladeničeve besede in odgovoril je kar naravnost:

Z vsa odločnostjo odklanjam. Čudim se, mladi gospod, kako ste se drznili dvigniti oči k moji hčerki. Čudim se še bolj, kako vas je mogla pooblastiti, da ste stopili predme s to nepojmljivo ponudbo. Irena je otrok, ki življenja še ne pozna. Ona jemlje to preveč lahko. Njena mati in jaz imava z njo čisto drugačne načrte. Prosim vas, da je ne ogovarjate več. Zbogom, gospod.

In obrnil mu je hrbet. Ves obupan se je vrnil Jakob Balu k Ireni. Povedal ji je, kaj mu je odgovoril njen oče. Dekle je prebledelo in lep obraz je postal trd, nečne rjave obrvi so se namršile. S tihim, toda odločnim glasom je dejala:

— Prosim vas, da bi še prihajali k meni in govorili z menoj čim pogostej. Nisem otrok, dvajset let mi je in vem, kaj hočem. Svoje življenje si uredim tako, kakor bom sama hotela. Ljubim vas in hočem postati vaša žena. Bodite prepričani, da se bo tako zgodilo. Moja roditelja me še ne poznata. Nikoli se nisem prepirala z njima. Naučila se bosta poznati me. Ne dvomite o meni. Rekla sem vam, da postanem vaša žena. Bodite prepričani, da se bo tudi zgodilo. Moja volja je trdna, znam jo uveljaviti in sicer ne škandalom v obliki ugrabitve. Ne, ne, roditelja bosta tudi brez tega privolila. Ne poznata me še.

Zakonec Duplantier res še nista poznala svoje hčerke. Začela sta se učiti spoznavati jo še iste noči, ko sta se peljala z njo sama domov v avtomobilu.

Duplantier je osorno vprašal hčerko, kako si je mogel Jakob Balu drzniti stopiti predenj. Irena ga je pustila govoriti do konca, potem je pa odgovorila hladno in odločno:

— Ljubim Jakob Balua. Sklenila sem poročiti se z njim in vzamem ga za moža.

— Ne, ne omožiš se z njim.

— Omožim — se z njim.

V spor je posegla gospa Duplantierova. V največje Irenino ogorčenje se ni pridružila niti Omožiti se s tem Jakobom Baluo, ki nima niti belica, bi bila blaznost!

Prepirali so se še doma. Irena je odšla v svojo sobo, ne da bi voščila roditelja lahko noč. Drugi dan je prišla k zajtrku vsa potrta, mrka in otožna. Navadno je bilo za mizo veselo, zdaj je pa naenkrat zavladala žalost. Po zajtrku je dejala svojemu očetu:

— Omožim se z Jakobom Baluo.

Duplantier se je sicer vedno obvladal, zdaj je pa v silni jezi na ves glas kričal. Irena je mirno čakala, da se je vihar polegel. Potem je pa povelila: Omožim se z Jakobom Baluo. Odšla je v svojo sobo in ni hotela odkleniti vrat, ko je prišla mati za njo, da bi jo pregovorila. Duplantier je bil ves iz sebe od jeze in popoldne na važni politični seji ni mogel spraviti skupaj nič pametnega. Njegovi somišljeniki so to opazili in mislili so, da mu moči pešajo.

Zivljenje je postalo zakoncem Duplantier skoraj neznošno. Nikoli bi ne bila slutila v svoji dotlej tako veseli, ljubki in prijazni hčerki toliko bojevitosti in odločnosti. Irena je uporabi-

la vsa sredstva, kar jih je našla njena bujna domišljija, da je grenila roditeljskemu življenju. Večkrat sta jo našla na tleh nepremično, kakor da je omenela. Nekega večera jo je našel oče pred svojim kabinetom na tleh. Polnil jo je s kolinsko vodo. Vstala je, rekoč: Omožim se z Jakobom Baluo! — potem se je pa znova zgrudila. Obnemem je opazil, da mu Irena, ki je čisto odhajala sama od doma, ne da bi povedala kam gre, pogosto sledi. In ker niso bila vsa njegova pota poštena, mu je šlo to vedno bolj na živce. Ponoči je večkrat begala po sobah in na ves glas kričala, da roditelja nista mogla spati.

— Kaj naj počneva? — je tarna Duplantier ves obupan. Saj je vendar ne moreva preteptati ali zvezati. Po kom neki ima to? Morda po teti Armandi, sestri tvojega očeta, ki je bila tako hudobna.

— Nikoli bi ne bila verjela, da bi naju mogla naša Irena tako mučiti, — je tarna gospa Duplantierova... Se zbolela bo, če pojde tako naprej. Popustiti bova morala.

Ta čas se je pa Irena sestajala z Jakobom Baluo dvakrat ali trikrat na teden v čajarni, kamor je javno hodila na sestanke. — Ljubim vas in omožim se z vami. Roditelja bosta popustila, ker hočem tako. — mu je ponavljala vedno z enako odločnostjo. Nekega dne mu je zmagoslavno sporočila, da sta se roditelja udala in da ga drugi dan pričakujeta.

Jakob Balu je prišel naslednjega dne ves srečen k Ireninim staršem. Temu prvemu sestanku Irena ni prisostvovala. Balu je pripravil govor poln hvaležnosti, udanosti in skromnosti. Govoril je ginjeno in zdelo se je, da njegov govor ugodno vpliva na gospo Duplantierovo. Ko je nehal, je povzel besedo Duplantier. Trpkost je bila njegove besede, ko je našteval vsa sredstva, s katerimi je Irena dosegla, kar je hotela. Zaključil je z glasom, ki je v njem Jakob Balu čutil nekakšno ironijo:

— V takih razmerah in pred tako globoko ljubeznijo, ki je potisnila dekletu v roke tako orožje proti njenim staršem, seveda ne moreva odklanjati svojega dovoljenja. Dajeva vam Ireno, dragi gospod. Rodita srečna...

— Da moj ubogi dragi dečko, dajeva vam jo. — je pritrdila tudi gospa Duplantierova.

Začutil je resnično sočutje v glasu te dobre žene. Njegovega veselja je bilo mahoma konec in zadržel je pri misli, kakšna bodočnost čaka njega, slabotnega, plahega in zaljubljenega ob tej strašno svoiglavni in trnasti Ireni.

Iz Kočevja

— Umrl je oče našega župana g. notarja Lovšina. Bil je ugleden obrtnik v Ribnici. Pogrebna, ki je bil v soboto v Ribnici, so se udeležili tudi iz Kočevja zastopniki kočevske občine, tukajšnjih oblasti ter pokojniškovi prijatelji. Ugledni družini izrekamo ob prihrski izgubi iskreno sožalje.

— 160 kg težkega mršasa so uštelili v Rogatem hribu. V soboto so pripeljali v Kočevje 160 kg težkega mršasa, ki so ga uštelili v Rogatem hribu. Taki mršasi živijo v naši banovini edino v kočevskih gozdovih. Kupil ga je mesar g. Hönigman iz Kočevja.

Pol milijona kuncev za pečenko

Kratek izprehod po vzorno urejeni razstavi malih živali na velesejmu

Ljubljana, 7. septembra.

Ko si ogledate lepo, z vprav estetskimi čutom prirejeno razstavo perutnine, kuncev in ptic na velesejmu, vas ureditev razstave ne sme zmotiti, da je vse to tako lepo urejeno le »zaradi lepšega«. Na tej razstavi lahko zveste izredno zanimive stvari v zvezi z rejo malih živali in marsikdo šele ob tej priliki spozna, kako velikega gospodarskega pomena je reja perutnine in kuncev.

Razstava je tako skrbno aranžirana, kakor da gre za razstavo lepote. Zavzema vse pristržne vzdolž paviljona E. Živali so razstavljene v enotnih kletkah, ki so razvrščene tako lepo, kakor da je sodeloval arhitekt. Prostor se krasi okrasne rastline. Učinkoviti napisi opozarjajo obiskovalce na velik pomen perutninarstva in kuncerejo. Marsikdo ne ve, da je naša država med važnimi izvoznici perutnine in jaje. Lani smo izvozili 800 vagonov jaje in 1000 vagonov perutnine. Perutninarstvo pa ima pri nas še velik razvoj. V južnih pokrajinah je še zelo na primitivni stopnji. Lepo razvito je pri nas, kar je pa predvsem zaslug zasebnih rejskih društev in poizkuševalnih posameznikov. Na prvi pogled marsikdo ne more presoditi, kako pomembne so takšne razstave, ki jih prireja že 5 let »Zivalca« z velikim uspehom. Sedanja razstava je po številu jubileja, namreč deseta. Šele, ko izveš, da na teh razstavah kupujejo rejci iz mnogih pokrajin države plemenske živali, zrejene pri nas, sprevidiš, da uživajo naši perutninarji in kuncereji velik ugled. Na sedanjih razstavah je tudi nekaj razstaviljcev golobov iz Zagreba in Osejke članov sorodne organizacije. Razstave malih živali na velesejmu so na glas tudi v drugih banovinah in »Zivalca« je v najboljših stikih z naprednimi rejci v vsej državi. Da pa naši rejci opravljajo pravo pionirsko delo za smoteno rejo malih živali v naši državi, dokazuje tudi to, da razpošiljajo strokovni list »Zivalca« v vse banovine.

Ce veste vse to, boste še z večjim respektom stopili na razstavo. Številke same bi ne povedale dovolj, če bi vam naštele, da je na pr. razstavljenih 30 kletk perutnine, 51 kletk kuncev in 46 kletk golobov. Morate videti živali in čeprav nimate pojma o reji, boste navdušeni nad lepimi živalmi. Sicer je pa na razstavi tudi strokovno vodstvo ter lahko dobite vse podatke. Tako se lahko pouči mešan, katera vrsta reje je priporočljiva za mestne razmere in kakšno pasmo naj izbere. V drugih, zlasti industrijskih državah, je mnogo rejcev med uradniki. Ne smete misliti, da je perutninarstvo kmetijska panoga, ki je zgolj domena kmeta. V resnici velike farme perutnine niso posebno rentabilne za meščane, ki morajo kupovati krmlila za živali, dočim lahko kmet redi perutnino s samimi ostanki živil in krmlil. Za svoje potrebe pa je reja malih živali za meščana zelo prirodljiva in koristna. Mnogo premalo pa še cenijo rejo malih živali v naših industrijskih revirjih. Za marsikateroga delavca je reja malih živali vprav odločilna, sicer bi ne mogel prehraniti družine.

Društvo »Zivalca« zlasti propagira rejo rjave štajerke, ker je ta domaća pasma najbolj prilagajena za naše podnebne in druge razmere. Zato je štajerka na vsaki razstavi dobro zastopana. Seveda pa naši rejci primerno upoštevajo tudi druge pasme in ne zanemarijo sportne reje, ki je včasih še celo donosnejša od gospodarske. Meščane moramo zlasti opozoriti na rejo pritlikavih kokoši, ki so tudi zastopane na razstavi; pritlikava kokoš namreč zneso do 150 jajc na leto, ki niso mnogo lažja od normalnih, saj tehtajo do 50 gramov (jajca štajerke 58 do 70 gramov), hrane pa potrebuje polovico manj kakor velike kokoši. Opozorjamo zlasti na razstavljene japonske svilence. Rjava štajerka je bila dobro ocenjena, visoke ocene so pa tudi dosegle druge pasme. Prezreti ne smete zlasti rodeislandke, ki je imenovana kokoš bodčnosti, čeprav ima rumene noge. Nova, francoska pasma Sussex še ni bila zastopana na naših razstavah. Pozornost pa tudi zaslužijo zlasti rumene orpingtonke, razen belih in črnih.

Kuncereja v naši državi lepo napreduje. Lani so rejci v vsej državi zredili pol milijona kuncev. Rejci imajo lahko vsako nedeljo na mizi najfinjšo pečenko, tako rekoč zastoj. Za meso pri nas rede najraje pasme, ki dajejo hkrati tudi lepe kože in belgijskega orjaka, a čedalje bolj cenijo ne le mesa, čeprav mesa nekoliko manj, na primer razne rekse, havanskega, modrega dunajčana in še mnoge druge, ki si jih lahko vse ogledate na razstavi.

Med golobi so zastopane vse najboljše pasme. Nekatere vrste vzbujajo še posebno pozornost, na pr. mali beli pavi. To ime so dobili, ker se prav tako špirojo in razprostirajo rep, kakor pav. Razstavljene so še papige zlasti fazani in kanarčki. Razstava vzbuja zaslužno pozornost in žanje vsestransko priznanje.

Kot posebno atrakcijo te razstave moramo omeniti piščanca s štirimi nogami in dvema repoma. Takšne živali ljubljancani pač še niso videli.

Iz Poljčan

— Pozor pred tatovi koles. V zadnjem času so tudi v Dravinski dolini tako pogoste tatvine koles, da ni skoraj dneva, da ne bi bilo ukradenega kolesa. V enem ali drugem kraju. Komaj spravijo ene ga pod ključ, že se pojavi druga tolpa, ki krade kar na debelo in potem ukradenega kolesa predelava ter jih prodaja za slepo ceno. Tako je bilo te dni spet odpeljano kolo nekemu Saterlju iz Zič, znanke Pengot. Izmaknil ga je Jože Onič iz Laporja pri Poljčanah, ki se zdaj potika okrog po štajerskem. Star je okrog 20 let, je okroglega obraza in precej slabo oblečen ter nevaren delomržen. Varnostni organi za njim seveda skrbno poizvedujejo in je gotovo, da pride tudi ta nepridiprav skoro pravici v roke.

Kupujte domače blago!

MALI OGLASI

veseda 0.50 para, davek Dir 3.— veseda 1 Din, davek 3 Din

preklic

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti

znak — Popustov za male oglase ne priznamo

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.— Din Najmanjši mesek 8 Din

ZA SOLARJE

vse vrste obleke, pumparec, perilo itd. v največji izbiri si nabavite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14. 6. R.

KLIŠEJE

IZKUPUJATELJA SV. PETRA NASIP 23

Pri pokvarjenem in preobteženem želodcu pri zgagi, pri začetnem TVORU v želodcu Vam pomaga SALVACID

Dobiva se v vseh apotekah

Oglas reg. pod š. br. 200

JAVNA DRAŽBA POHISTVA kompletan salon, obstoječ iz večje garniture, vitrine in mize, razni posamezni fotelji, vi-

soke omare, kredence za jedilno sobo, divan, postelje, pisala, razne mize, karnise, starinske in druge podobe, damsko sedlo, španska stena, razna drobna, narija itd. — se vrši v sredo, 9. sept. t. l. od 9. ure dalje na Glincah, Tržaška cesta 4, vila Nasta-Golob, Dr. Jos. Krevl, javni notar. 2357

JAVNA DRAŽBA najdenih predmetov se bo vršila dne 9. sept. t. l. na glavni nem kolodvoru v Ljubljani. 2363

SIGUREN USPEH! Inserirajte V "SLOV. NARODU"

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.— Din Najmanjši mesek 8 Din

NOVE SREČKE

državne loterije beogradske kulture prodaja menjalnica Reicher in Turk, Ljubljana. 2334

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopake

dobite pri

L. POGAČNIK

Bohoričeva ul. št. 5.

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piccoli, Ljubljana, nasproti »Nebočniku«.

BUKOVI ODPADKI

suhi, kratko žagani, zopet na razpolago. Ivan Šiška, tovarna parketov, Metalkova 4, tel. 22-44. 2320

DOPISI

GOSPODIČNA

mlada in inteligentna želi poznanstva z novinarjem, urednikom ali književnikom. Ponudbe na ogl. odd. »Slovenskega Naroda« pod »Izmena mislic«. 2362

SLUŽBE

VOJILNI PENSION na Sušaku išče za takoj perspektivno servitorko lepe zunanosti z znanjem arbo-hrvaštine in nemščine. Ponudbe na Pension Pečine, Sušak, e prepisi spriljeval. 2358

BODOČNOST je za vas NEZNANA DEŽELA

Ce hočete spoznati vašo življenjsko pot, ne odklanjajte, ampak pišite astrologu, ki bo nezmotljivo in zanesljivo vodil vašo življenjsko srečo.

Gotovo se vam je že dogodilo, da ste postali v neznani, kjer niste poznali cest in poti. V takem položaju se niste prepustili golemu slučajju in prodali tuzni negotovosti, ampak ste povprašali kakega domačina, ali vam pokaže, kam in kam? Zakaj bi ne povprašali, kadar gre za vaše najbolj zaželeno stvar, za Vašo bodočnost? Zakaj tavate v negotovosti in trdovratno hodite po neznanih potih življenja, ko pa bi ven dar našli dosegli srečo, ljubezen in blagostanje. Nevarnost pa je, da vse to izgubite in vam sročijo ulece nadnji hip. Ta Vas morda čaka bogastvo, ljuba žena, in Vas čaka karijera, bla gostanje. Vi pa se trdovratno držite svojih navad. Loterijski uspehi se vam odmakajo! Zakaj pa izbirate slabe številke in igrate v nepopolnem času?

V takih vedovalnih momentih se prepustite golemu slučaju in njegovim kapricam. Namesto da hodite v negotovosti, neznanih in ugibanjih, pišite astrologu in ga vprašajte za navod. On je poiskane, da vam bo odkril in zaupen vodnik Vaše sreče.

Zahtevajte od njega Vašo življenjsko prognozo, da boste poznali smer Vaše bodočnosti in ali po tej poti sreči in spehom nasproti.

Spomni! Boste jasno in natančno to, kar morate storiti za blagor in uspeh pri vseh delih in podjetjih, ter pri vaših hobi-ah.

Grafološki bureau vam pokaže v Vaši življenjski prognozi pot do Vaše sreče in vam namiguje na to, kje dan nam pota prinaša dožanje naloge dela in z vane naših klientov. Prosim, čitajte!

»Za vsebino Vašega cenjenega lista«, s otirom na studij vašega življenja in moje psihonastave, se vam napredujejo zdraviljeni. Vse Vaše pisma in namigi se za vas in za blaginjo življenjsko vodni. Sem zelo presenečen, ker se vse vaše napovedi izpolnjujejo. Čudim se samo, kako ste mogli podati tako točen opis mojega prosljega življenja in mojih neuporov. Sedaj vem, ko se za Vaše napovedi izpolnjujejo, kdo je moj vodnik na moji bodoči življenjski poti. Da vam pisemno izrazim zahvalo, me je napotil tudi loteriji ad uspehi, ki sem ga dosegel v proštem kolu loterijskega igranja. Zahvaljujem se vam za Vašo delo, vam vedno vreden — Jernej Kavčič, dipl. tehnik, Maribor.

Pišite brez odloga, poljite še danes vaš rokopis in rojstni datum ter 20 Din kot honorar za Vašo psihonastavo in kico Vaše življenjske prognoze. Sreča in točna adresa se glasi:

Grafološki bureau — CELJE

poštni predal 166.

prevoznih tričkljov, šivalnih strojev. Cenik franco.

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovaška cca Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 26.

NIZKE CENE

dvo-koles, otroških-igračah-invalideških vozčikov,

2358

2357

2356

2355

2354

2353

2352

2351

2350

2349